

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om försvarsmakten och av vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om försvarsmakten ändras så att försvarsmaktens förvaltningsstruktur blir tredelad. Militärälänen och staberna för länen dras in och den regionala organisation som baserar sig på regionalbyråer reformeras. De uppgifter som staberna för militärälänen blir överförda till staberna för försvarsgrenarna, till vissa truppförband och till regionbyråerna.

Syftet med propositionen är att reformera försvarsmaktens förvaltning och organisation och att uppnå bestående kostnadsbesparingar. Försvarsmaktens sammansättning i fredstid ses över så att den motsvarar de allt mindre åldersklasserna och behovet av utbildning i krigstid.

Vid försvarsmakten inrättas ett logistikverk. Till Försvarsmaktens logistikverk koncentreras försvarsmaktens riksomfattande materielanskaffning, miljöärenden och logistiska arrangemang. Verket ska dessutom ansvara för försvarsmaktens övriga materiel-

förvaltning, upphandling och ordnande av hälso- och sjukvård.

Värnpliktslagen föreslås bli ändrad så att beväringarna får fria permissionsresor till sin hemort eller bostadsort i Finland.

Ändringar föreslås även i lagen om försvarsmaktens handräckning till polisen, lagen om hälsovården inom försvarsmakten, lagen om befrielse för Jehovas vittnen från fullgörandet av värnplikt i vissa fall, territorialövervakningslagen, gränsbevakningslagen, militära rättegångslagen och lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring.

Den sist nämnda lagen och de ändrade bestämmelserna i värnpliktslagen om beväringars avgiftsfria permissionsresor avses träda i kraft den 1 januari 2014. Övriga lagar avses träda i kraft den 1 januari 2015.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	5
1 INLEDNING	5
2 NULÄGE	5
2.1 Lagstiftning och praxis	5
2.1.1 Försvarsmaktens organisation och förvaltning	5
2.1.2 Hälsovården inom försvarsmakten	6
2.1.3 Beväringars fria permissionsresor	7
2.1.4 Territorialövervakning med därtill hörande tillstånd	7
2.1.5 Konventionen om förbud mot kemiska vapen	8
2.2 Den internationella utvecklingen	8
2.2.1 Den allmänna utvecklingen	8
2.2.2 Omstruktureringar	9
2.3 Nuläge	9
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	11
3.1 Målsättning	11
3.2 Alternativ	11
3.3 De viktigaste förslagen	12
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	13
4.1 Ekonomiska konsekvenser	13
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	13
4.3 Konsekvenser för miljön	14
4.4 Samhälleliga konsekvenser	14
4.4.1 Konsekvenser för jämställdheten mellan könen	14
4.4.2 Konsekvenser för regionalutvecklingen	14
4.4.3 Språkliga konsekvenser	15
4.4.4 Övriga samhälleliga konsekvenser	15
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	15
5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	15
5.1.1 Beredningen av försvarsmaktsreformen	15
5.1.2 Arbetsgruppen	16
5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats	16
DETALJMOTIVERING	18
1 LAGFÖRSLAG	18
1.1 Lagen om försvarsmakten	18
1.2 Värnpliktslagen	21
1.3 Lagen om försvarsmaktens handräckning till polisen	23
1.4 Lagen om befrielse för Jehovas vittnen från fullgörandet av värnplikt i vissa fall	23
1.5 Lagen om hälsovården inom försvarsmakten	23
1.6 Territorialövervakningslagen	24
1.7 Lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring	24
1.8 Gränsbevakningslagen	24
1.9 Militära rättegångslagen	24
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	25
3 IKRAFTTRÄDANDE OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER	25

4	FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	25
	LAGFÖRSLAG	28
	Lag om ändring av lagen om försvarsmakten	28
	Lag om ändring av värnpliktslagen	32
	Lag om ändring av 3 § i lagen om försvarsmaktens handräckning till polisen	34
	om ändring av lagen om befrielse för Jehovas vittnen från fullgörandet av värnplikt i vissa fall	35
	Lag om ändring av lagen om hälsovården inom försvarsmakten	37
	Lag om ändring av 20 och 22 § i territorialövervakningslagen	38
	Lag om ändring av 4 och 10 § i lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring	39
	Lag om ändring av 79 § i gränsbevakningslagen	40
	Lag om ändring av 11 § i militära rättegångslagen	41
	BILAGOR	42
	PARALLELTEXT	42
	Lag om ändring av lagen om försvarsmakten	42
	Lag om ändring av värnpliktslagen	50
	Lag om ändring av 3 § i lagen om försvarsmaktens handräckning till polisen	54
	Lag om ändring av lagen om befrielse för Jehovas vittnen från fullgörandet av värnplikt i vissa fall	55
	Lag om ändring av lagen om hälsovården inom försvarsmakten	57
	Lag om ändring av 20 och 22 § i territorialövervakningslagen	59
	Lag om ändring av 4 och 10 § i lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring	61
	Lag om ändring av 79 § i gränsbevakningslagen	63
	Lag om ändring av 11 § i militära rättegångslagen	64
	FÖRORDNINGSUTKAST	65
	Förordning om ändring av 16 § i republikens presidents förordning om militära grader, tjänstgöringsgrader och försvarsmaktens emblem	65
	Förordning om ändring av republikens presidents förordning om fördelningen av behörigheten i militära kommandomål	66
	Förordning om ändring av statsrådets förordning om försvarsmakten	67
	Förordning om regionalbyråer	69
	Förordning om ändring av förordningen om frivillig militärtjänst för kvinnor	70
	Förordning om ändring av förordningen om befrielse för Jehovas vittnen från fullgörandet av värnplikt i vissa fall	71
	Förordning om ändring av förordningen om hälsovården inom försvarsmakten	72
	Förordning om ändring av 4 § i statsrådets förordning om delegationen för frivilligt försvar	73
	Förordning om ändring av 9 och 10 § i statsrådets förordning om territorialövervakning	74
	Förordning om upphävande av 2 § i statsrådets förordning om skyddsområden	75
	om ändring av 2 § i förordningen om försvarsmaktens tillsynsmyndigheter enligt kemikalielagen	76

Förordning om ändring av 2 § i militära rättegångsförordningen	77
Förordning om upphävande av 8 § i försvarsministeriets förordning om de förmåner som avses i värnpliktslagen och i lagen om hälsovården inom försvarsmakten	78
Förordning om ändring av 2 § i försvarsministeriets förordning om militära explosiva varor	79

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Jyrki Katainens regering, som överlämnades till riksdagen den 23 juni 2011 i form av statsrådets meddelande (SRM 2/2011 rd), ska regeringen inleda en omfattande reform av försvarsmakten. Reformen ska beredas på en parlamentarisk grund. Syftet med reformen är att säkerställa försvarsmaktens förutsättningar att uppfylla de lagstadgade uppgifterna samt att upprätthålla Finlands försvarsförmåga fram till 2020-talet.

Enligt regeringsprogrammet ska man genom reformen av försvarsmakten anpassa försvarsmakten till minskningen av åldersklasserna och det ökade kostnadstrycket, samtidigt som försvarets förebyggande verksamhet ska upprätthållas och utvecklas. En utgångspunkt för reformen är att dimensionera försvarsmakten för kristider och effektivisera verksamheten. Genomförandet av ett sparprogram för försvarsmakten förutsätter att anpassningsåtgärder genast vidtas i början av valperioden.

Republikens president och statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska ministerutskott beslutade vid sammanträdet den 7 oktober 2011 att inleda arbetet med att bereda en ny säkerhets- och försvarspolitik redogörelse. I samband med behandlingen av redogörelsen behandlades också inledandet av arbetet med försvarsmaktsreformen.

De olika arbetsmomenten presenterades på utrikes- och säkerhetspolitiska ministerutskottets seminarier. Reformens centrala riktlinjer fastställdes vid sammanträdet den 8 februari 2012 mellan republikens president och utrikes- och säkerhetspolitiska ministerutskottet. Reformen av försvarsmakten inleddes under ledning av försvarsministeriet.

Reformens utgångspunkter är att bevara försvarsmaktens nuvarande uppgifter, se till att den allmänna värnplikten är fungerande och utveckla försvarsprincipen utifrån ett regionalt försvar.

Före år 2015 ska försvarsmaktens struktur vara anpassad till en lägre årlig budgetram jämfört med i dag.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

2.1.1 Försvarsmaktens organisation och förvaltning

De grundläggande bestämmelserna om försvarsmaktens uppgifter, behörighet, organisation och förvaltning ingår i lagen om försvarsmakten (551/2007). Lagen trädde i kraft den 1 januari 2008. Till försvarsmaktens huvudsakliga uppgifter hör enligt lagens 2 § det militära försvaret av Finland, stödjande av andra myndigheter och deltagande i internationell militär krishantering.

Enligt grundlagen är republikens president försvarsmaktens överbefälhavare. I administrativt avseende lyder försvarsmakten enligt 24 § i lagen om försvarsmakten under försvarsministeriet.

Enligt 24 § 2 mom. i lagen om försvarsmakten omfattar försvarsmakten kommandören för försvarsmakten, huvudstaben, armén, marinen och flygvapnet, staber för regionalförvaltningen, militära inrättningar, truppförband och andra förvaltningsenheter samt landskapstrupper och Försvarshögskolan. Ytterligare omfattar försvarsmakten enligt lagens 24 § 3 mom. garnisoner bestående av områden som används av försvarsmakten och förvaltningsenheter som finns på dem.

Bestämmelser om indelningen av landet i militärlän och regionalbyråer ingår i statsrådets förordning (961/2007).

Enligt 28 § 1 mom. i lagen om försvarsmakten är staben för ett militärlän en regional förvaltningsmyndighet som lyder under arméstaben. Militärlänen har till uppgift att svara för planeringen, beredningen och ledningen av försvaret inom sitt område.

Vidare inrättar militärlänen trupper för försvarsgrenarna och gränsbevakningsväsendet samt sammanställer och delar arméns lägesbild enligt arméstabens beslut.

Staben för ett militärlän är värnpliktsregistransvarig enligt värnpliktslagen (1438/2007). Staben för ett militärlän kan fatta beslut om handräckning med stöd av la-

gen om försvarsmaktens handräckning till polisen (781/1980). Staben för militärlänet behandlar också frågor som gäller beviljande av uppskov och befrielse enligt lagen om befrielse för Jehovas vittnen från fullgörandet av värnplikt i vissa fall (645/1985).

Regionalbyrån är enligt 28 § 1 mom. i lagen om försvarsmakten en regional förvaltningsmyndighet som lyder under staben för militärlänet. I administrativt avseende är regionalbyråerna organiserade på två sätt: de är antingen självständiga enheter eller hör till försvarsmaktens truppförband i området. Enligt 5 § 1 mom. i värnpliktslagen har regionalbyråerna till uppgift att planera och leda det militära försvaret inom sitt område, ordna uppbåden och behandla ärenden som gäller värnplikten. Ärenden som gäller värnplikten är t.ex. ändring av tjänstgöringsplatsen och tidpunkten för inledande av tjänst samt befrielser från repetitionsövning.

Regionalbyråerna behandlar också yrkanden på rättelse i beslut om värnpliktsfrågor som har fattats av en regionalbyrå, uppbådsnämnden eller ett truppförband. Yrkan på rättelse ska lämnas till en regionalbyrå som bestäms enligt den värnpliktiges hemort. Yrkan på rättelsen lämnas till den myndighet som har fattat beslutet. Yrkan på rättelse i uppbådsnämndens beslut lämnas dock till regionalbyrån.

De militära inrättningarna, truppförbanden och garnisonerna är försvarsmaktens lokala förvaltningsmyndigheter enligt 28 § 2 mom. i lagen om försvarsmakten. Enligt lagens 28 § 4 mom. är landskapstrupperna regionala trupper som hör till försvarsmaktens sammansättning.

Försvarsgrenarnas materielverk svarar för processerna för att bygga upp och upprätthålla kapaciteten samt för att upphandla försvarsmateriel. Därutöver svarar underhållsregementen i Östra, Södra, Västra och Norra Finland för arrangemangen kring kompletteringar, underhåll, transporter och underhållstjänster inom sina militärlän.

Enligt 29 § i lagen om försvarsmakten beslutar försvarsministeriet på förslag av kommandören för försvarsmakten eller huvudstaben

1) om placeringen av huvudstaben, staben för en försvarsgren och Försvarshögskolan

samt om inrättande och indragning samt om placeringen av staber för regionalförvaltningen, militära inrättningar, truppförband eller andra enheter och

2) om andra förändringar i sammansättningen eller ledningsförhållandena som har stor betydelse med tanke på samhället, ekonomin eller personalen.

Kommandören för försvarsmakten har rätt att i övrigt besluta om detaljerade sammansättningar och ledningsförhållanden. Försvarsministeriet ska hållas underrättat om beredningen av dessa frågor.

2.1.2 Hälsovården inom försvarsmakten

Med stöd av 1 § i lagen om hälsovården inom försvarsmakten (322/1987) ordnar försvarsmakten hälsovård för dem vars hälsovård den svarar för. Enligt lagens 8 § är det möjligt för försvarsmakten att ordna hälsovård genom att köpa tjänster hos en kommun, en samkommun eller någon annan offentlig eller privat serviceproducent på så sätt som särskilt avtalas.

Till försvarsmaktens hälsovård hör enligt lagens 2 § hälsovård och sjukvård. Till hälsovården hör individuell hälsovård, hälsovård för trupp samt miljöhälsovård. Sjukvården omfattar första hjälpen, sjuktransport, öppen vård och sjukhusvård.

I enlighet med lagens 3 § svarar försvarsmakten för hälsovården för dem som med stöd av värnpliktslagen och lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995) tjänstgör inom försvarsmakten och gränsbevakningsväsendet under deras tjänstgöringstid samt för sådana studerande som ska utbildas för militära tjänster.

Sjukvård ges när sjukdom, skada eller lyte har yppat sig, konstaterats eller förvärrats under tjänstgöringen eller när det är fråga om sjukdom, skada eller lyte som kräver behandling eller vård och som har konstaterats när den som vården gäller trätt i tjänst, men som inte hindrat att han godkänts för tjänstgöring.

Enligt lagens 4 § ordnar försvarsmakten den bedömning av tjänstedugligheten som hör till företagshälsovården. Försvarsministeriet kan besluta att hälsovårdstjänster av särskilda skäl ska ges också andra personer.

I lagens 6 § föreskrivs att den allmänna planeringen och styrningen av och tillsynen över hälsovården inom försvarsmakten hör till huvudstaben under försvarsministeriets ledning. Staberna för försvarsgrenarna svarar för den regionala planeringen och den operativa ledningen av hälsovården i undantagsförhållanden. För hälsovårdsarrangemangen på basnivå svarar Centralen för militärmedicin samt garnisonernas hälsostationer som är underställda centralen.

Inom försvarsmakten finns enligt lagens 7 § hälsovårdspersonal och verksamhetsställen för hälsovården, Militärapoteket och sjukvårdsmaterieldepån så som närmare bestäms genom förordning av statsrådet.

2.1.3 Beväringars fria permissionsresor

Bestämmelser om de förmåner som hör samman med värnplikten finns i 11 kap. i värnpliktslagen. Enligt 104 § i värnpliktslagen får en beväring under tjänstgöringstiden minst två permissionsresor tur och retur per tjänstgöringsmånad eller ersättning för kostnaderna för permissionsresa till sin hemort eller boningsort eller av särskilda skäl också till en annan sådan ort i Finland till vilken han har särskilda personliga band. Den som är stadigvarande bosatt utomlands har under tjänstgöringstiden rätt till minst en permissionsresa till hemorten eller boningsorten utomlands. Resan ska med beaktande av förhållandena företas på det för staten förmånligaste sättet.

I försvarsministeriets förordning om de förmåner som avses i värnpliktslagen och i lagen om hälsovården inom försvarsmakten (1444/2007) ingår närmare bestämmelser om ersättning för resekostnaderna och antalet fria permissionsresor. Enligt 8 § i förordningen är antalet sådana fria permissionsresor i Finland som avses i 104 § i värnpliktslagen 18 för dem som tjänstgör 180 dagar, 29 för dem som tjänstgör 270 dagar och 39 för dem som tjänstgör 362 dagar. I praktiken är största delen av beväringarnas permissionsresor i nuläget fria, eftersom antalet fria permissionsresor för dem som tjänstgör 270 och 362 dagar har varit tillräckligt stort. Det är dock möjligt att antalet fria resor för dem som tjänstgör 180 dagar, dvs. har den kortas-

te tjänstgöringstiden, inte alltid har räckt till för alla permissionsresor.

Beväringarnas tjänstgöringstider förkortas med 15 dygn från och med den 1 februari 2013 (lag om ändring av värnpliktslagen 310/2012, RP 37/2012 rd). De nya tjänstgöringstiderna är 165 dagar, 255 dagar och 347 dagar.

2.1.4 Territorialövervakning med därtill hörande tillstånd

Territorialövervakningslagen (755/2000) innehåller bestämmelser om övervakning och tryggnad av Finlands territoriella integritet. Med stöd av 16 § i territorialövervakningslagen kan sådana till sina gränser noggrant fastställda delar av Finlands territorialvatten som är viktiga med hänsyn till rikets säkerhet och organiseringen av territorialövervakningen genom förordning av statsrådet föreskrivas utgöra skyddsområden, på vilka rätten att färdas och utöva andra aktiviteter begränsas enligt vad som bestäms i denna lag. Skyddsområdet får inte vara större än vad som nödvändigtvis krävs med tanke på rikets säkerhet och organiseringen av territorialövervakningen. Skyddsområdena utmärks på de finska sjökorten.

På ett skyddsområde är det enligt 17 § i territorialövervakningslagen inte utan tillstånd tillåtet att dyka med dykarutrustning eller utöva andra undervattensaktiviteter som inte normalt hör till sjöfarten, fiska med fångstredskap som släpas längs havsbotten eller med tunga fångstredskap som är förankrade vid botten, såsom not, trål eller storryssa, att ankra med andra båtar än fritidsbåtar utanför ankarplatser som är utmärkta på de finska sjökorten, om det inte är nödvändigt med tanke på sjöfartens säkerhet, ett övermäktigt hinder eller en nödsituation, att på allmänt vattenområde utanför en allmän färdled färdas på ett avstånd av mindre än 100 meter från sådana landområden som används av försvarsmakten och på vilka det med stöd av lag är angivet att landstigning är förbjuden.

Ett truppförband vid försvarsmakten är enligt 17 § i territorialövervakningslagen den behöriga tillståndsmyndigheten i tillståndsärenden som rör begränsningar på skyddsom-

rådena. De truppförband som för närvarande sköter dessa uppgifter är Finska vikens marinkommando och Skärgårdshavets marinkommando. I synnerhet verksamheter som kan skada övervakningsutrustningen eller dataöverföringssystemen vid territorialövervakningen är begränsade på skyddsområdena. Bland annat fiske med not eller trål eller dykning med dykarutrustning kan medföra skada. Ändring i ett truppförbands beslut i ett tillståndsärende får sökas i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Närmare bestämmelser om tillståndsmyndigheten, ansökan om tillstånd, om utredningar som behövs vid tillståndsprövningen och som lämnas tillsammans med ansökan samt om tillståndets giltighetstid finns i statsrådets förordning om territorialövervakning (971/2000). Det årliga antalet tillståndsärenden enligt 17 § i territorialövervakningslagen är under 300. Största delen av skyddsområdestillstånden gäller dykning med dykarutrustning och fiske.

2.1.5 Konventionen om förbud mot kemiska vapen

Enligt lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring (346/1997) är hantering av kemikalier som finns upptagna på lista 1 i konventionens bilaga om kemikalier verksamhet som är beroende av tillstånd. Av Försvarsmaktens Tekniska Forskningsanstalt krävs inte detta tillstånd som beviljas av Sakerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet, men forskningsanstalten är dock anmälningsskyldig till Organisationen för förbud mot kemiska vapen.

De kemikalier och utgångsämnena som är upptagna på lista 1 eller 2 i konventionens bilaga om kemikalier får föras in endast från stater som är parter i konventionen. Detta förbud gäller dock inte prov som Försvarsmaktens Tekniska Forskningsanstalt tar emot efter förhandskonsultation med utrikesministeriet för undersökningar som gäller verifikation av kemikalier som omfattas av tillämpningsområdet för konventionen.

2.2 Den internationella utvecklingen

I det följande finns en analys av de militära styrkornas allmänna utveckling i Europa och dessutom en mer ingående beskrivning av lösningar som Sverige, Norge och Nederländerna har valt vid liknande strukturella reformer under de senaste åren. Jämförelserna är endast vägledande, vilket beror på ländernas olika försvarslösningar, de militära styrkornas uppgifter och struktur samt det militära försvarets resursunderlag.

2.2.1 Den allmänna utvecklingen

De uppskattade förändringarna i krigsbilden, den teknologiska utvecklingen och behovet av insatser har styrt utvecklingen av försvarslösningarna och de militära styrkorna i Europa efter det kalla kriget. I stället för krigföring av masskaraktär har tyngdpunkten för de militära styrkornas beredskap gradvis flyttats till operativa precisionsangrepp och krävande multinationella krishanteringsinsatser. Samtidigt har resurserna för att upprätthålla och utveckla de militära styrkorna i hudsak minskat.

Den förändrade hotbilden har präglat de militära styrkornas utvecklingstrender i flera länder. Till dem hör t.ex. att de militära styrkornas uppgifter har slagits ihop med uppgifter som rör landets inre säkerhet, att det regionala försvaret har upplösts, truppstyrkorna och krigsutrustningen har minskats och att yrkesarméer har blivit vanligare. I flera stater har utvecklingen av de militära styrkorna också hängt ihop med militära allianser.

Krävande krishanteringsinsatser har skapat nya utmaningar när det gäller de militära styrkornas kapacitet och strukturer. Trupperna måste vara flexibla och lätta och kunna användas i många olika uppgifter. Man har avstått från föråldrade och för nya hot- eller användningssituationer olämpliga kapaciteter.

Under åren 1990–2010 har de europeiska truppstyrkorna skurits ner betydligt. De stora reservistsystemen som bygger på mobilisering har gradvis bytts ut mot yrkesarméer. I dag består största delen av de militära styrkorna i Mellan- och Sydeuropa av yrkesarméer. Av de nordiska länderna har Finland,

Norge och Danmark kvar systemet med beväringutbildning. Också i dessa länder har antalet personer som genomgått beväringutbildningen sjunkit märkbart.

2.2.2 Omstruktureringar

Förändringarna i de militära styrkornas doktrin och uppgifter har lett till stora omorganiseringar i ledningen och förvaltningen. På grund av de minskade trupperna, avvecklandet av systemet med regionalt försvar samt ändringen av typen av enheter från utbildningscentra till operativa sammanslutningar har gjort lägre lednings- och förvaltningsstrukturer möjliga inom de militära styrkorna i såväl fred som krig. Strukturen i yrkesarméer är i praktiken likadan både i freds- och kristid.

I flera europeiska länder har den regionala organisationen lagts ner eller reformerats när systemet med regionalt försvar har avvecklats. Till exempel i Nederländerna har det regionala ansvaret delegerats till sammanslutningar på brigadnivå. Bland annat i Nederländerna, Norge, Sverige och Danmark leds truppförbanden direkt av försvarsgrenarna och de operativa trupperna lyder direkt under den ledande instans som svarar för de militära styrkornas gemensamma insatser.

På grund av förändrat fokus i de militära styrkornas uppgifter, lägre organisationsstrukturer och reformen av förvaltningsstrukturerna är det också möjligt att reformera verksamhetskonceptet. Till exempel i Nederländerna, Sverige och Norge har stödtjänsterna och materielhanteringen centraliserats i egna inrättningar. Nederländerna och Norge har utökat de militära styrkornas ”koncernledning” och minskat försvarsgrenarnas självständighet genom att koncentrera deras funktioner på det operativa arbetet och insatserna.

De här utvecklingstrenderna har lett till ett utökat samarbete mellan de olika ländernas militära styrkor. Genom projekt som gäller den gemensamma användningen och delningen av kapaciteterna syftar man till att utveckla kapaciteterna och spara kostnader. Samarbetet i militära allianser och samlingsforum samt på det bilaterala planet gör

det möjligt att utveckla truppernas förmåga att samverka och genomföra samprojekt.

Den tydliga skillnaden mellan Finlands och jämförelseländernas försvarssystem handlar om försvarsgrenarnas ställning. I Finland medverkar försvarsgrenarna i att planera och utveckla försvarssystemet samt svarar för användningen av kapaciteterna: att planera, leda och genomföra mark-, marin- och luftoperationer.

2.3 Nuläge

Det nödvändiga behovet att reformera försvarsmakten har identifierats redan före den rådande ekonomiska situationen. Förutom det statsfinansiella trycket är den allmänt dyrare verksamheten, den allt äldre materielen och de minskande åldersklasserna centrala faktorer som medför behov av förändringar.

Under de två senaste årtiondena har försvarsmaktens lednings- och förvaltningsstruktur genomgått flera reformer. Den fredstida ledningsorganisationen består fortfarande av flera nivåer, för tillfället fyra: försvarsmaktens kommandör och huvudstab, försvarsgrenarna, militärlänen och regionalbyråerna samt truppförbanden eller inrättningarna. Strukturen bygger på tre försvarsgrenar.

Huvudstabens uppgifter och organisation har omorganiserats med målet att stärka den övergripande utvecklingen av försvarsmakten samt planeringen och ledningen av samoperationer. Antalet regionala ledningsnivåer har reducerats. En del av militärlänen har ändrats till regionalbyråer. Den nuvarande förvaltningsstrukturen omfattar sammanlagt 51 förvaltningsenheter av vilka 25 är sådana truppförband som utbildar beväringar.

Försvarsgrenarna och truppförbanden har getts omfattande uppgifter som tar sikte på helheten samt ansvaret för att ordna verksamheten och stödtjänsterna. Överlappande funktioner har varit ett allmänt problem. Försvarsmaktens kärn- och stödfunktioner är inte entydigt definierade. Förvaltningsstrukturen är tung och arbetskraftsdominerad. Inom vissa sektorer har man delvis övergått till produktion av tjänster som bygger på modellen beställareproducent. Verksamhetsprincipen för stödtjänsterna är inte enhetlig

och stöder inte en effektivare kärnverksamhet.

Försvarsmaktens gällande logistiksystem är något mellan ett till försvarsgrenarna delegerat logistiksystem och ett gemensamt helintegrerat system. Armén bär ansvaret för försvarsmaktens gemensamma materiel. Ansvarsområdena inom försvarsgrenarnas logistik är inte harmoniserade. Dagens strukturer innehåller både funktionella och strukturella överlappningar, och handlingsätten och handlingsmodellerna är inte heller enhetliga.

Ramnedskärningar, täckandet av kostnader och utgifter inom budgeten samt en stel utgiftsstruktur leder under regeringsperioden till en märkbar sänkning av verksamhetsnivån och på längre sikt till en försvagad försvarsförmåga på grund av nedskärningarna inom materielupphandlingen. Besparingarna kommer att gälla beväringarnas terrängövningar, fartygs- och flygverksamheten och repetitionsövningar. Nedskärningarna och senareläggningarna av materielupphandlingar och de värnpliktigas bristfälliga utbildning spelar en avgörande roll när det gäller att upprätthålla försvarsförmågan.

Trygghandlet av försvarsmaktens verksamhetsbetingelser och upprätthållandet av försvarsförmågan kräver att kapaciteten i krig och strukturen i fred ligger i linje med de lagstadgade uppgifterna och resurserna. En ökad kostnadseffektivitet förutsätter strukturella förändringar. Fokus ska ligga på trygghandlet av verksamhetsbetingelserna för prioriterade helheter. För att försvarsmaktens krigs- och fredstida struktur ska ha hög kapacitet och vara kostnadseffektivare, måste den vara mindre än i dag. När det gäller att upprätthålla kapaciteterna, ska fokus ligga på att bevara förmågan till förebyggande insatser.

Oberoende av försvarsmaktens storlek kräver balanserade kapaciteter att ungefär en tredjedel av resurserna går att använda för materiell kapacitet och beredskap, en tredjedel för fasta personalutgifter och köpta tjänster samt en tredjedel för verksamheten.

Enligt riktlinjerna i statsrådets säkerhets- och försvarspolitiska redogörelse 2009 är målet för försvarsmaktens utvecklingsprogram att kompensera det minskande antalet trupper genom nya kapaciteter. Man har dock varit tvungen att skära ned utvecklingspro-

grammen märkbart redan nu, varför det finns en risk för att det inte går att bilda fungerande helheter genom programmen. På grund av kravet på besparingar kommer resurserna för materielupphandlingen att minska avsevärt under regeringsperioden.

Temporärt har man delvis kunnat upprätthålla den materiella beredskapen genom att skaffa begagnad materiel från andra staters överskottslager. En betydande del av de krigstida truppers materiel når slutet av sin livscykel på 2020-talet och denna materiel går inte att ersätta fullt ut. Kostnaderna för utveckling, upphandling, användning och upprätthållande av försvarsmateriel stiger fortare än priserna i allmänhet.

Antalet beväringar som inleder tjänstgöring kommer att sjunka på grund av att åldersklasserna som utbildas blir mindre. Antalet kommer förmodligen att sjunka ända fram till slutet av årtiondet: år 2010 inledde 27 000 beväringar tjänstgöringen och 2018 är det motsvarande antalet ungefär 22 000.

Volymen har särskilda konsekvenser för truppförbandsstrukturen. För tillfället är överkapaciteten 1 500–2 000 utbildningsplatser. Antalet utbildningsplatser kan före år 2015 minskas med 3 000 jämfört med dagens läge. Storleken på tjänstgöringsduglig åldersklass kommer förmodligen att fortsätta minska mot årtiondeskiftet. Det uppskattas att år 2018 är antalet obesatta utbildningsplatser ca 4 000–5 000 jämfört med dagsläget.

Beväringarnas fria permissionsresor har behandlats i rapporten "Finsk värnplikt" från en arbetsgrupp som försvarsministeriets tillsatte år 2009. Gruppen hade till uppgift att analysera värnpliktens konsekvenser. I rapporten ges en åtgärdsrekommendation som går ut på att beväringarnas alla permissionsresor i hemlandet blir fria. Skrivning av resebiljetter medför enligt arbetsgruppen mycket arbete för de grundenheter som utbildar värnpliktiga. Med hjälp av en enkel reform går det att minska detta arbete.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Syftet med propositionen är att reformera försvarsmaktens förvaltning och organisation och att uppnå bestående kostnadsbesparingar. Försvarsmaktens sammansättning i fredstid ska ändras så att den motsvarar de minskande åldersklasserna och krigstruppernas behov av utbildning. Lednings- och förvaltningsnivåerna minskas och funktionerna omorganiseras i syfte att åstadkomma resursbesparingar.

Omstruktureringen innebär att man centraliserar funktioner, slopar överlappande funktioner och effektiviserar verksamheten genom att lägga ner och slå samman truppförband, inrättningar, baser och verksamhetsställen.

Hela försvarsmaktens strukturella reform syftar till att skära ner ungefär 2 100 uppgifter och uppnå årliga besparingar på 115–135 miljoner euro från och med år 2015. Reformerna enligt denna proposition står för 33 miljoner euro av dessa besparingar.

3.2 Alternativ

Tyngdpunkten i planeringen av försvarsmaktsreformen låg på att studera lösningen som bygger på statsledningens riktlinjer samt reformen av försvarsmaktens förvaltningsstruktur som har en väsentlig anknytning till lösningen. En viktig faktor vid analysen av alternativen var att försvarsmaktens lagstadgade uppgifter inte ändras.

Under beredningsarbetet studerades olika alternativ till försvarssystemets struktur och verksamhetsprincip. Bland alternativen fanns förutom regionalt försvar bland annat mobilt försvar och ett system som går ut på tillämpning av högteknologi.

När man ser på statsledningens riktlinjer, dvs. försvaret av hela landet, militär alliansfrihet och till försvaret anvisade resurser, var regionalt försvar det enda alternativet till försvarsprincip. En slutsats från de studerade alternativen var även att den allmänna värnplikten har en central roll inom Finlands försvarssystem. De övriga alternativen går inte

att tillämpa i Finlands förhållanden med de tillgängliga resurserna.

Vid valet av en principlösning för reformen av förvaltningsstrukturen analyserades tre alternativ. Det första alternativet går ut på att minska den nuvarande organisationsstrukturen och göra endast små operativa ändringar och det andra att genomföra en bred helhetsreform. Det tredje handlar om en matrisstruktur som är vanlig i företagsvärlden.

En minskning av den nuvarande strukturen ger inte tillräckliga resultat och strukturella besparingar, om än den är lättare att genomföra. En matrisstruktur med starkt separerade operativa funktioner och stödfunktioner, möjliggör en hög kostnadseffektivitet i fredstid. Det är dock inte säkert att detta kommer att fungera i undantagsförhållanden och den är också utmanande att genomföra i praktiken.

Bland dessa alternativ valdes en bred helhetsreform som går ut på att förvaltningsstrukturen förnyas bl.a. genom att slopa en organisationsnivå. En bred helhetsreform möjliggör de krävda strukturella besparingarna och en ändamålsenlig fokusering av dem. Organisationsmodellen baseras på en linje- och staborganisation där funktionerna ordnas med beaktande av kraven i undantagsförhållanden. Alternativet är utmanande att genomföra och etableringen tar också tid i anspråk, men det skapar också ett hållbart underlag för vidareutveckling på längre sikt.

Om man minskar den nuvarande truppförbandsstrukturen utan en helhetsreform når man inte tillräckliga funktionella fördelar eller strukturella besparingar. Det tredje studerade alternativet, att harmonisera och avgränsa truppförbandens uppgifter, beaktar inte försvarsgrenarnas särdrag i en tillräckligt hög grad och förutsätter en separat regionalorganisation.

Vid valet av en lösningsmodell för logistiksystemet studerade man tre alternativ samt alternativens inre fokuseringar: att utveckla det gällande logistiksystemet, skapa ett centraliserat system eller en modell med två verk.

Utveckling av det nuvarande systemet leder till en begränsad effektivisering av verksamheten, eftersom de överlappande funktionerna kvarstår. Lösningen är temporär och ändringsarbetet borde fortsätta i alla fall. Model-

len med två verk baserar sig på att materielupphandlingen och de logistiska arrangemangen finns i olika organisationer. Styrningen av verksamheten är utmanande.

Av dessa alternativ valde man det centraliserade logistiksystemet där Försvarsmaktens logistikverk fungerar under huvudstaben. Enligt detta system är ledningen, planeringen och styrningen av logistiken samt servicekompetensen integrerade i ett verk. En stor fördel är en starkare kontroll av den materiella kapacitetens livscykel samt upphandlingarna och ett centraliserat systemansvar.

Ett centraliserat system ger synergifördelar och möjligheter att minimera överlappande funktioner. Samtidigt går det att minska det totala antalet anställda betydligt. Försvarsgrenarna kommer att ha harmoniserade logistiska ansvarsområden. Logistiken på truppförbandsnivå ska bli kvar inom försvarsgrenarna.

Ett centraliserat logistiksystem leder till märkbara förändringar i försvarsmaktens helhetsstruktur och är utmanande att införa. Etableringen tar också tid i anspråk. Av de studerade alternativen ger denna lösning emellertid de bästa möjligheterna till vidareutveckling.

3.3 De viktigaste förslagen

I denna proposition föreslås att försvarsmaktens förvaltning och organisation reformeras.

Det föreslås strukturella åtgärder bland vilka de viktigaste är att försvarsmaktens organisationsstruktur minskar till tre nivåer, att försvarsgrenarnas verksamhet fokuseras på att planera och bereda användningen av den militära kapaciteten samt på utbildningen och övningarna, att förena materielupphandlingen och de gemensamma logistikfunktionerna och ge ansvaret för dessa åt ett verk som lyder under huvudstaben samt att minska helhetsstrukturen. De strukturella förändringarna ligger till många delar i linje med den allmänneuropeiska utvecklingstrenden.

När antalet trupper minskas, ska militärlänen och staberna i Helsingfors, Tavastehus, Kouvola och Uleåborg läggas ner. Uppgifterna överförs till försvarsmaktens andra förvaltningsenheter, närmast till staberna för

försvarsgrenarna samt truppförbanden och regionalbyråerna.

När det gäller värnpliktsärenden ska regionalbyråerna, som nu lyder under staberna för militärlänen, lyda under arméstaben. Administrativt ska regionalbyråerna höra till sammansättningen av vissa av arméns truppförband. Planeringen, utvecklingen och styrningen av värnpliktsärendena ska fortsätta att höra till ansvarsområdena för staberna för försvarsgrenarna.

Regionalbyråerna ska ha till uppgift att handlägga och avgöra ärenden som rör värnplikt, frivillig militärtjänst för kvinnor och frivilligt försvar enligt vad som separat bestäms om dem. I regionalbyråernas lagstadgade uppgifter föreslås inte ändringar. Det föreslås att bestämmelser om regionalbyråernas namn, verksamhetsområden och organisation utfärdas genom förordning av statsrådet.

I nuläget finns det 19 regionalbyråer. I samband med beredningen av propositionen har det planerats att regionalbyråerna i Raseborg, Tusby, Säkylä, Tavastehus, Fredrikshamn, Villmanstrand, Kontiolahti, Kajana och Sodankylä läggs ned vid utgången av år 2014. I fortsättningen finns det 12 regionalbyråer som är planerade att placeras i Helsingfors, Joensuu, Jyväskylä, Kouvola, Kuopio, Lahtis, S:t Michel, Uleåborg, Rovaniemi, Tammerfors, Åbo och Vasa. Kouvola och Joensuu har ingen regionalbyrå i dag. Trots att antalet regionalbyråer minskar kommer byråernas verksamhetsområden att täcka hela landet.

Försvarsmaktens materielupphandling och logistiska funktioner integreras i en organisation, Försvarsmaktens logistikverk, som inrättas under huvudstaben. Verket ska ha till uppgift att ordna försvarsmaktens materielhantering, upphandlingar och hälsovård på ett centraliserat sätt. Försvarsmaktens logistikverk har till uppgift att producera landsomfattande logistiska tjänster. Verket ska t.ex. svara för kontrollen av materielens livscykel och landsomfattande partnerskap- och serviceavtal inom logistiksektorn. Dessutom ska behandlingen av miljöärenden inom försvarsmakten centraliseras till logistikverket. Liknande lösningar har tillämpats i många länder som haft målet att uppnå bättre kost-

nadseffektivitet och förtydliga försvarsgrenarnas operativa ställning.

Försvarsministeriet ska på förslag av kommandören för försvarsmakten eller huvudstaben fatta ett separat beslut om placeringen av Försvarsmaktens logistikverk och regionalbyråerna.

I propositionen föreslås ytterligare att den reglering som gäller garnisoner ska preciseras.

Arrangemangen kring marinens sjöövervakning ska centraliseras. Tillståndsmyndighetens uppgifter som gäller territorialövervakning flyttas från Finska vikens marin-kommando och Skärgårdshavets marinkommando, som ska läggas ner, till marinstaben.

Beväringars permissionsresor i hemlandet till hem- eller boningsorten ska bli kostnadsfria. Även arrangemangen som rör resebiljetter ska förnyas. Det föreslås inte några ändringar i permissionsresor för dem som är stadigvarande bosatta utomlands och utför tjänstgöringen i Finland.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Enligt uppskattningarna kommer nedläggningen av militärlänen, omorganiseringen av regionalbyråerna och inrättandet av Försvarsmaktens logistikverk att leda till en årlig besparing på ca 32 miljoner euro i försvarsmaktens fasta personalkostnader från och med år 2015.

Försvarsmakten ska hyra de lokaliteter och områden och anskaffa de underhållstjänster som krävs. När det gäller till denna proposition relaterade fastighetsutgifter kommer det inte enligt uppskattningarna att uppkomma några betydande årliga besparingar eller ökade kostnader.

När antalet personal minskar, minskar också personalomkostnaderna som kan gälla t.ex. resor, företagshälsovård och kontorstjänster. Den uppskattade besparingen uppgår till ca 1 miljon euro från och med år 2015.

Utifrån det ovan relaterade uppgår den bestående uppgiftsbesparingen på årsnivå till sammanlagt ca 33 miljoner euro från och med år 2015.

Kostnadseffekten av beväringarnas alla fria permissionsresor i hemlandet är ca 2 miljoner euro. Kostnaderna ska täckas med anslaget för försvarsmaktens omkostnader utan ytterligare finansiering.

Alla olika utgifter av engångsnatur betraktas som utgifter för genomförandet av försvarsmaktsreformen för vilka har reserverats separat finansiering.

Reformförslaget kan genomföras inom ramen för de nuvarande anslagen för försvarsministeriets förvaltningsområde och de ramar som statsrådet fastställt för 2013–2016.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Försvarsmakten får en lättare ledningsstruktur och färre organisationsnivåer. Militärlärens uppgifter överförs till staberna för försvarsgrenarna samt regionalbyråerna och truppförbanden. Samarbetet mellan regionalbyråerna och truppförbanden blir starkare och synergifördelarna fler än i dag när det gäller personalen och de administrativa stöd-tjänsterna.

Propositionen medför konsekvenser för ställningen för försvarsmaktens personal i de förvaltningsenheter som ska läggas ner. Personalens befattningsbeskrivningar kan ändras. Verksamhetsstället för vissa anställda kan flyttas till en annan ort. En del löper risk för uppsägning.

Antalet anställda vid staberna för militärlänen är ca 310 enligt den gällande organisationen. Ungefär en tredjedel av uppgifterna kommer att försvinna och de övriga ska överföras till försvarsmaktens andra verksamhetsställen. Den uppskattade naturliga avgången är ca 30 personer fram till år 2015.

Det totala antalet anställda inom försvarsmaktens logistiksektor var 2 900 i mars 2012. Antalet anställda vid Försvarsmaktens logistikverk kommer att vara ca 2 300 år 2015. Den naturliga avgången rör sig omkring 300 personer. Dessutom ska uppgifter överföras till försvarsmaktens andra verksamhetsställen. Minskningarna av uppgifter gäller relativt sett civiluppgifter i något större utsträckning än militäruppgifter.

På personer som berörs av ändringen och personer som löper risk för uppsägning tillämpas statens allmänna personalpolitiska

principer och etablerade förfaringssätt vid organisationsförändringar. Vid personalomstruktureringar ska beaktas statsrådets principbeslut av den 26 november 2012 om ordnande av statsanställdas ställning vid organisationsförändringar samt finansministeriets beslut av den 15 februari 2012 om ledning av omställningar samt omställningsskydd inom statsförvaltningen. Även huvudstabens personalpolitiska villkor för omstruktureringssituationer av den 30 april 2012 ska tas i beaktande.

Vid organisations- och personalomstruktureringar beaktas att en tjänsteman vid försvarsmakten enligt 41 § i lagen om försvarsmakten är skyldig att övergå till en annan tjänst eller uppgift vid försvarsmakten när det är nödvändigt för att skötseln av uppgifterna eller tjänstgöringen ska kunna ordnas på ett ändamålsenligt sätt. De ekonomiska negativa följder som skyldigheten att övergå till en annan tjänst eller uppgift medför kompenseras enligt försvarsmaktens preciserande tjänstekollektivavtal om ersättning av kostnader för flyttning och förflyttning.

Avsikten är att avstå från eller få andra användare i lokaliteterna för staberna för de militärlän som ska avvecklas. De lokaliteter som man avstår från ligger i Helsingfors, Tavastehus och Uleåborg. Regionalbyrån i Fredrikshamn och enheten för försvarsmaktens ledningssystemcentral ska inrymmas i lokaliteterna för staben för Östra Finlands militärlän i Kouvola. Regionalbyråerna i Helsingfors, Åbo, Vasa, Tammerfors, Jyväskylä, S:t Michel, Kuopio och Rovaniemi fortsätter i de nuvarande lokalerna. Regionalbyråerna i Uleåborg, Joensuu och Lahtis ska inhysas i nya hyresutrymmen.

Den föreslagna ändringen av bestämmelsen om beväringarnas fria permissionsresor i hemlandet innebär att det administrativa arbetet minskar med ca 10–20 årsverken.

Propositionen har inte några konsekvenser när det gäller befogenheterna mellan försvarsmakten och de övriga myndigheterna och innebär inte några ändringar för den övriga statsförvaltningen.

4.3 Konsekvenser för miljön

Propositionen har inte några betydande konsekvenser för miljön. Till avvecklandet av militärlänen och inrättandet av Försvarsmaktens logistikverk hör inte sådana ändringar i användningen av verksamhetsområdena som kräver sanering eller röjning av mark.

Propositionen medför inte heller några väsentliga ändringar när det gäller buller eller mängden, typen och behandlingen av utsläpp eller avfall.

Det ökade antalet resor till och från arbetsplatserna kommer förmodligen att orsaka konsekvenser för miljön. De värnpliktigas fria permissionsresor i hemlandet stöder användningen av kollektivtrafiken och en hållbar utveckling.

4.4 Samhälleliga konsekvenser

4.4.1 Konsekvenser för jämställdheten mellan könen

Andelen kvinnor som arbetar vid staberna för militärlänen är 24 procent. Alla kvinnorna arbetar i civiluppgifter. Personalnedskärningarna gäller civiluppgifter i något större utsträckning än militäruppgifter. Nedskärningarna i civiluppgifter gäller relativt sett i lika hög grad både kvinnor och män.

Av dem som i dag arbetar inom försvarsmaktens logistiksektor är ca 30 procent kvinnor. I praktiken arbetar nästan alla kvinnor i civiluppgifter, i huvudsak inom förvaltningen, produktionen, servicetjänsterna och underhållet. Personalnedskärningarna gäller relativt sett civiluppgifter i högre grad än militäruppgifter. Nedskärningarna i civiluppgifter gäller relativt sett lite oftare kvinnor än män, eftersom nedskärningarna gäller kvinnodominerade förvaltnings- och stöduppgifter samt hälsovårds-, produktions- och underhållsuppgifter.

Statens personalpolitiska principer och omställningsskydd samt försvarsmaktens specialstöd till den personal som omställningarna gäller är könsneutrala.

4.4.2 Konsekvenser för regionalutvecklingen

Förflyttningen av uppgifter från en ort till en annan inverkar på näringsverksamheten i området i det fallet att personalen också flyttar till den nya orten. Ändringen påverkar också kommunernas sysselsättningsläge om personalen inte får arbete efter det att anställningsförhållandet upphör.

Avvecklandet av staberna för militärlänen medför konsekvenser för sysselsättningen och arbetslivet i områdena i fråga på grund av att arbetsplatserna minskar. Konsekvenserna för utbudet av arbetskraft är dock små och de allmänna konsekvenserna för arbetskraften och arbetslivet kan ur ett regionalt perspektiv förmodas vara obetydliga.

De staber för militärlänen som ska läggas ner finns i Helsingfors, Kouvola, Tavastehus och Uleåborg. Underhållsregementen i Helsingfors, Tavastehus och Uleåborg läggs också ner. Den totala effekten av dessa nedläggningar när det gäller arbetslösheten och skatteinkomster i ovannämnda kommuner, är uppskattningsvis under en procent. I Kouvola är arbetsplatsändringarna dock mindre på grund av inrättandet av den planerade regionalbyrå och staben för logistikregementet. Antalet anställda i de regionalbyråer som upphör med verksamheten är omkring 15. Eftersom personalen bor i flera olika kommuner, kan konsekvenserna betraktas som obetydliga.

På grund av inrättandet av Försvarsmaktens logistikverk är flyttrörelsen till Tammerfors och Riihimäki störst.

Enligt en utomstående expertutredning är de samhälleliga eller regionalekonomiska konsekvenserna för placeringsorterna för Försvarsmaktens logistikverk eller konsekvenserna för kommunernas totala sysselsättningsgrad inte stora.

4.4.3 Språkliga konsekvenser

Propositionen medför inga direkta språkliga konsekvenser. Till följd av försvarsmaktsreformen ska verksamhetsområdena för försvarsmaktens regionalbyråer fastställas på nytt. Bestämmelser om regionalbyråernas namn, verksamhetsområden och organisation ska utfärdas genom förordning av statsrådet.

När man fastställer organisationen, verksamhetsområdena och serviceställena, beaktar man språklagens krav på tjänster till kunder med svenska eller samiska som modersmål. De språkliga konsekvenserna för verkställigheten av förordningen bedöms separat i samband med beredningen av förordningen.

4.4.4 Övriga samhälleliga konsekvenser

När militärlänen dras in medför detta inte några större konsekvenser för tillgången till eller kvaliteten på försvarsmaktens tjänster i värnpliktsärenden, eftersom verksamhetsområdena för regionalbyråerna, som är viktiga med tanke på de värnpliktiga, fortfarande täcker hela landet. Ett av målen är också att förbättra de elektroniska tjänsterna.

Omorganiseringen av hälsovården inom försvarsmakten leder inte till konsekvenser för tillgången till hälsovårdstjänster inom försvarsmakten, eftersom det i propositionen inte föreslås ändringar när det gäller att ordna hälsovården i garnisonerna.

Till följd av nedläggningarna kan medborgarnas värderingar och attityder när det gäller försvaret förändras och försvarsviljan tillfälligt försvagas.

På grund av att funktionerna vid Finska vikens och Skärgårdshavets marinkommandon upphör föreslås att de tillståndsmyndighetsuppgifter som gäller verksamhet som är beroende av tillstånd enligt 17 § i territorialövervakningslagen överförs till marin staben. En centralisering förtydligar medborgarnas möjligheter att sköta ärenden och gör behandlingen av ärenden enhetligare. Tillståndsförfarandet är i praktiken skriftligt.

Kostnadsfria permissionsresor förbättrar de värnpliktigas sociala och ekonomiska ställning samt tjänstgöringssäkerhet.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

5.1.1 Beredningen av försvarsmaktsreformen

Republikens president och statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska ministerutskott beslutade vid sammanträdet den 7 oktober

2011 att inleda arbetet med att bereda en ny säkerhets- och försvarspolitisk redogörelse. I samband med behandlingen av redogörelsen behandlades också inledandet av arbetet med försvarsmaktsreformen.

Republikens president och statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska ministerutskott fastställde vid sammanträdet den 8 februari 2012 riktlinjerna för reformens utgångspunkter som sedan låg till grund för försvarsministeriets anvisningar till försvarsmakten för fortsatt planering. Den 3 maj 2012 lämnade huvudstaben till försvarsministeriet ett förslag till ändring av försvarsmaktens förvaltningsstruktur och kom den 4 maj 2012 med en bedömning av de författningsändringar som försvarsmaktsreformen kräver.

Under beredningen av reformen har försvarsministeriet och försvarsmakten ordnat samråd med de kommuner och landskapsförbund som berörs av ändringarna. Skärgårdsdelegationen har också behandlat inrättandet av Försvarsmaktens logistikverk.

En utomstående expert har arbetat fram en utredning av reformens regionalekonomiska och andra konsekvenser.

Försvarsmaktsreformen behandlades den 29 februari 2012 och den 30 maj 2012 i koordinationsgruppen för regionalisering. Gruppen förordade reformens omstruktureringar.

Försvarsmaktsreformen har behandlats med personalorganisationerna i försvarsförvaltningens personalpolitiska samarbetsorgan enligt lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar (651/1988) samt på ämbetsverksnivå inom försvarsmakten och Försvarsförvaltningens byggverk.

I juni 2012 fattade försvarsministeriet på förslag av huvudstaben beslut om att genomföra försvarsmaktsreformen med stöd av 29 § 1 mom. i lagen om försvarsmakten. Besluten gäller nedläggning, sammanslagning eller andra ändringar av sammansättningen i 14 militära inrättningar, truppförband eller andra enheter.

Enligt beslut av statsrådet den 13 september 2012 utgör Kauhava, Lahtisområdet samt de ekonomiska regionerna i Jämsä, Keuruu och Joensuu stödområden på grund av nedläggning av garnisoner.

5.1.2 Arbetsgruppen

Den 23 mars 2012 tillsatte försvarsministeriet en arbetsgrupp med uppgift att ta fram ett förslag till författningsändringar i anslutning till försvarsmaktsreformen. Arbetsgruppen bestod av företrädare för försvarsministeriet och huvudstaben.

Arbetsgruppen hörde huvudstabens experter under beredningen. Arbetsgruppen överlämnade sitt betänkande till försvarsministeriet den 15 oktober 2012.

5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Utlåtanden om utkastet till proposition i arbetsgruppens betänkande begärdes av 47 myndigheter och andra aktörer. Sammanlagt 36 myndigheter och andra aktörer lämnade ett utlåtande. Det har gjorts en sammanfattning av utlåtandena och den finns tillgänglig på försvarsministeriets webbsidor www.defmin.fi.

Utlåtanden gavs av jord- och skogsbruksministeriet, finansministeriet, justitieministeriet, utrikesministeriet, dataombudsmannens byrå, huvudstaben för försvarsmakten, delegationen för frivilligt försvar, AKAVA ry, FFC, STTK, Maanpuolustuksen teknisten toimihenkilöiden liitto MTTL ry, Upseeriliitto ry, Tehy rf, Puolustusvoimien Diplomi-insinöörit, Maanpuolustuksen Henkilökuntaliitto MPHL ry, Försvarsutbildningsföreningen MPK, Vapenvägarförbundet rf, Delegationen för jämställdhetsärenden, Jehovas vittnen, Finlands Kommunförbund rf och Tavastehus stad.

Alla remissinstanser ansåg att de ändringar som föreslås i arbetsgruppens betänkande är motiverade. Ingen remissinstans motsatte sig arbetsgruppens förslag i sin helhet.

Det ändringsförslag som justitieministeriet lägger fram i sitt utlåtande och som gäller ändringen av systemet med rättelseyrkande i värnpliktslagen kräver betydande ändringar i nuvarande praxis. Detta ändringsbehov ska redas ut och beredas särskilt, vilket inte är möjligt inom tidtabellen för denna regeringsproposition.

Delegationen för jämställdhetsärenden och STTK fäste uppmärksamhet vid den knapp-

händiga bedömningen av de könskonsekvenser som framförts i arbetsgruppens betänkande. I båda utlåtandena betonades det att en heltäckande bedömning av könskonsekvenserna bör göras i propositionen. Delegationen för jämställdhetsärenden fäste i sitt utlåtande uppmärksamhet vid att man i betänkandet har beaktat endast att personalnedskrifningarna berör både män och kvinnor, men inte t.ex. hurdana mäns och kvinnors möjligheter till sysselsättning är och skillnaden mellan dessa möjligheter. Dessutom är det i synnerhet i fråga om ändringarna i försvarsförvaltningen bl.a. viktigt att skilja på konsekvenserna för män och kvinnor i olika åldrar. Delegationen

anser inte heller att de föreslagna ändringarna är könsneutrala.

Justitieministeriet och delegationen för frivilligt försvar har dessutom i sina utlåtanden fäst uppmärksamhet vid bestämmelserna om landskapstrupper. Bestämmelserna om landskapstrupper har utifrån utlåtandena precisrats i fråga om truppers uppgifter och ledningsförhållanden.

Propositionen har setts över utifrån de utlåtanden som lämnats in och de ändringsbehov som beaktandet av dem orsakar, och frågorna har i möjligaste mån beaktats i förslagen eller motiveringen till dem.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om försvarsmakten

1 kap. Allmänna bestämmelser

5 §. Militär utbildning. I stället för att hänvisa till den upphävda värnpliktslagen från år 1950 (452/1950) ska i paragrafen hänvisas till den gällande värnpliktslagen (1438/2007).

14 §. Tillfällig rätt att använda fastigheter. Paragrafen innehåller bestämmelser om försvarsmaktens rätt att tillfälligt använda andra fastigheter än fastigheter som stadigvarande används av försvarsmakten, om det är nödvändigt med tanke på militär övningsverksamhet eller en höjning av försvarsberedskapen.

Till följd av att militärlänen dras in ska bestämmelserna i 3 och 4 mom. om den regionala förvaltningsmyndighetens rätt att besluta om användningen av fastigheter strykas. Med en regional förvaltningsmyndighet avses i den gällande lagen militärlän och dess stab. I paragrafens 3 och 4 mom. ska tas in en bestämmelse om behörighet för staben för en försvarsgren och garnisonschefen att besluta om användningen av fastigheter. Bestämmelsen om behörigheten för staben för en försvarsgren är ny. I synnerhet i samband med huvudkrigsövningar och stora repetitionsövningar är det motiverat att beslutet om användningen av fastigheterna fattas av staben för en försvarsgren. Enligt 28 § i den gällande lagen är garnisonerna försvarsmaktens lokala förvaltningsmyndigheter, varför garnisonerna för närvarande har behörighet enligt paragrafen. Eftersom det föreslås att garnisonernas ställning som försvarsmaktens lokala förvaltningsmyndigheter ändras, är det nödvändigt att garnisonschefen nämns separat i bestämmelsen. I övrigt förblir sakinnehållet i paragrafen oförändrat.

15 §. Förbud och begränsningar beträffande rätten att röra sig. I paragrafen ska ingå bestämmelser om försvarsmaktens rätt att på vissa villkor förbjuda obehöriga att röra sig

på ett område som försvarsmakten förfogar över eller begränsa denna rätt.

Enligt 1 mom. ska rätten att förbjuda eller begränsa rätten att röra sig ges till staben för en försvarsgren och garnisonschefen och fräntas den regionala förvaltningsmyndigheten. I övrigt förblir sakinnehållet i paragrafen oförändrat.

3 kap. Försvarsmaktens organisation och förvaltning

24 §. Försvarsmaktens ledning och förvaltningsenheter. I paragrafens 2 mom. stryks hänvisningen till staberna för regionalförvaltningen och tas in en hänvisning till garnisoner om vilka föreskrivs i 3 mom. i den nya 27 c §.

I momentet stryks också hänvisningen till Försvarshögskolan. Det föreskrivs separat om den i den nya 27 a §.

Paragrafens 3 mom. upphävs eftersom bestämmelser om garnisoner och garnisonernas uppgifter tas in i den nya 27 c §. I övrigt motsvarar paragrafen till sakinnehållet den gällande paragrafen.

Försvarsmaktens underrättelsecenter, Försvarsmaktens ledningssystemcentral, Försvarsmaktens forskningsanstalt, Försvarsmaktens servicecentral, Försvarshögskolan och Försvarsmaktens logistikverk är exempel på enheter som centraliserat sköter uppgifterna inom sitt eget ansvarsområde. Bestämmelser om Försvarsmaktens logistikverk ska ingå i lagens 27 b §.

27 §. Försvarsgrenarna. I paragrafens 1 mom. stryks hänvisningarna till militärlänen som dras in.

Hänvisningen i paragrafens 3 mom. till den upphävda luftfartslagen från år 2005 (1242/2005) ersätts med en hänvisning till den gällande luftfartslagen (1194/2009). I övrigt förblir sakinnehållet i paragrafen oförändrat.

27 a §. Försvarshögskolan. Paragrafen är ny. I paragrafen finns en grundläggande bestämmelse om Försvarshögskolans ställning inom försvarsmaktens organisation. När det gäller Försvarshögskolans ställning, organi-

sation och uppgifter finns det i momentet en hänvisning till lagen om Försvarshögskolan (1121/2008). Försvarshögskolan utövar offentlig makt t.ex. genom att utfärda betyg. Högskolans lagstadgade uppgifter föreslås inte genomgå några förändringar.

27 b §. Försvarsmaktens logistikverk. Paragrafen är ny. Paragrafen innehåller bestämmelser om Försvarsmaktens logistikverk som lyder under huvudstaben. Logistikverket ska centraliserat svara för Försvarsmaktens materielupphandling och gemensamma logistik samt ordnandet av hälso- och sjukvården. Dessutom ska logistikverket svara för behandlingen av försvarsmaktens miljöfrågor och för förvaltningen av lokaler. Detta betyder att verksamheten vid arméns, marins och flygvapnets nuvarande materielverk och underhållsregementen läggs ner. Centret för militärmedicin och Sprängmedelscentret ska slås samman med logistikverket.

Försvarsmaktens logistikverk utövar offentlig makt t.ex. i ärenden som gäller bedömning av tjänstgöringsdugligheten. Till ordnandet av hälso- och sjukvården hör också utövning av offentlig makt. Logistikverket ska ha en ansvarig läkare som leder ordnandet av hälso- och sjukvården.

Förutom staben, Centret för militärmedicin och Sprängmedelscentret ska till Försvarsmaktens logistikverk höra militära inrättningar och andra förvaltningsenheter.

Ett ärende som ska handläggas vid Försvarsmaktens logistikverk avgörs av verkets direktör på föredragning, om inte ärendet enligt vad som bestäms eller föreskrivs ska avgöras av någon annan myndighet eller tjänsteman. Ärenden som är betydelsefulla med tanke på logistikverket avgörs dock alltid av direktören. I de ärenden som är betydelsefulla med tanke på logistikverket och som ska avgöras av direktören kan direktören inte överföra beslutanderätten till någon annan tjänsteman eller myndighet.

Rätten att besluta om materielupphandlingar som överskrider vissa gränsvärden är i dag centraliserad till försvarsministeriet. Försvarsmakten har rätt att fatta beslut om övriga upphandlingar. Syftet med propositionen är inte att ändra detta. Avsikten är att huvudstaben delegerar rätten att fatta upphandlingsbeslut, som försvarsministeriet har be-

viljat försvarsmakten, till Försvarsmaktens logistikverk som genomför bl.a. de upphandlingar som avses i lagen om offentlig försvars- och säkerhetsupphandling (1531/2011). Alla försvarsmaktens förvaltningsenheter behåller dock rätten att genomföra upphandlingar som understiger tröskelvärdena i lagen om offentlig upphandling (348/2007).

Närmare föreskrifter om handläggningen och avgörandet av ärenden vid Försvarsmaktens logistikverk meddelas i en arbetsordning som fastställs av direktören.

27 c §. Regionalbyråer och garnisoner. Paragrafen är ny. Bestämmelser om regionalbyråernas organisatoriska ställning och uppgifter ingår i 1 mom. Enligt det ska regionalbyråerna lyda direkt under arméstaben i ärenden som gäller värnplikt. Administrativt ska en regionalbyrå vara en del av ett truppförband och höra till truppförbandets sammansättning. I praktiken innebär detta t.ex. att regionalbyråer med få anställda kan dra nytta av att höra till ett truppförband när det gäller att sköta förvaltningsärenden såsom att ordna stödtjänster eller förvalta lokaler. Ytterligare fördelar kan nås när det gäller att verkställa uppbudssystemet och ordna frivillig försvarsutbildning. Genom arrangemanget säkerställer man en kostnadseffektiv och smidig reservistutbildning samt kontakterna till områdets övriga myndigheter. Bestämmelser om regionalbyråernas ställning inom försvarsmaktens organisation finns för närvarande i lagens 28 § 1 mom.

I paragrafens 1 mom. ingår en informativ hänvisning till regionalbyråernas uppgifter som bestäms enligt andra lagar. Enligt värnpliktslagens 5 § planerar och leder regionalbyrån det militära försvaret inom sitt område, anordnar uppåt och behandlar ärenden som gäller värnplikten. Planeringen och ledningen av det militära försvaret är begränsade till ärenden som hör till värnpliktslagens tillämpningsområde. Regionalbyråerna planerar t.ex. truppersnas uppställning i undantagsförhållanden samt det lokala försvaret inom sina områden.

Ett ärende som ska handläggas i en regionalbyrå avgörs av regionalbyråns chef på föredragning, om inte ärendet enligt vad som bestäms eller föreskrivs ska avgöras av nå-

gon annan myndighet eller tjänsteman. Närmare bestämmelser och föreskrifter om handläggningen av ärenden meddelas i regionalbyråns arbetsordning som fastställs av regionalbyråns chef. Regleringen motsvarar nuläget.

Paragrafens 2 mom. innehåller bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda bestämmelser om regionalbyråernas namn, verksamhetsområden och organisation. Verksamhetsområdena kommer också i fortsättningen att omfatta hela landet. I regionalbyråernas organisation ska det av statsrådet den 20 december 2012 utfärdade principbeslutet om en nationalspråksstrategi beaktas. Beslut om placeringen av regionalbyråerna fattas av försvarsministeriet med stöd av 29 § i lagen om försvarsmakten.

I paragrafens 3 mom. ingår bestämmelser om garnisoner och garnisonernas uppgifter. Bestämmelser om garnisonernas uppgifter finns i nuläget inte i lag.

En garnison definieras som en enhet som består av områden som används av försvarsmakten och förvaltningsenheter som finns på dessa områden. Garnisonen har till uppgift att producera tjänster inom militär ordning, bevakning och säkerhet samt andra allmänna tjänster för de enheter och militära mål som garnisonen omfattar. Dessa uppgifter gäller bl.a. bevakning av fastigheter på övningsområdena. Garnisonerna kan också ha ceremoniella uppgifter. I synnerhet Helsingfors garnison har sådana uppgifter t.ex. i samband med statsbesök. Om garnisoner föreskrivs i 24 § 3 mom. och 28 § 2 mom. i den gällande lagen.

Kommendören för försvarsmakten bestämmer om bildandet av en garnison, ledningsförhållandena, sammansättningen och uppgifterna samt förordnar garnisonschefen. Garnisonschefens befälsrätt över alla försvarsmaktens staber, trupper och inrättningar som hör till garnisonen samt enskilda militärpersoner ändras inte. Kommendören för truppförbandet eller en motsvarande enhet svarar för garnisonschefens uppgifter om en garnison inte har bildats.

Förvaltningsärenden i en garnison avgörs av garnisonschefen på föredragning. I militära kommandomål följs vad som i övrigt har föreskrivits om handläggningen av dem.

28 §. Lokalförvaltning och landskapstrupper. Paragrafens rubrik ändras så att den överensstämmer med försvarsmaktens nya organisation där militärlänen som varit försvarsmaktens regionala förvaltningsmyndigheter läggs ned. Paragrafen ändras också så att den innehåller bestämmelser om lokalförvaltningen och landskapstrupperna.

När militärlänen dras in, innebär detta att försvarets regionindelning, som bygger på militärlänen, avvecklas. Samtidigt inverkar det också på den organisatoriska ställningen för regionalbyråerna, som i dag lyder under militärlänen. Militärlänen har till uppgift att svara för planeringen, förberedelserna och ledningen av områdets försvar, regleringen av beredskapen samt truppers uppgifter. De har även skött uppgifter i anslutning till bevakning och operativ planering. Staberna för militärlänen har även haft till uppgift att svara för truppers operativa användbarhet och följa upp utvecklingen av den. Staberna för militärlänen har också svarat för truppproduktionsuppgifterna samt truppers placering inom sina områden.

Det föreslås att uppgifterna för militärlänen, som ska dras in, delegeras till staberna för försvarsgrenarna, närmast arméstaben, regionalbyråerna och vissa truppförband. Staberna för försvarsgrenarna ska leda planeringen och beredningen av försvaret inom sina egna verksamhetsområden. Truppförbanden och de militära inrättningarna ska bereda besluten från staberna för försvarsgrenarna så att staberna upprättar regionala samarbetsavtal med hjälp av truppförbanden och de militära inrättningarna. Truppförbanden ska sköta det lokala samarbetet med de olika myndigheterna.

Bestämmelser om försvarsgrensstabernas handräckningsuppgifter finns i lagförslag 3.

Eftersom militärlänen dras in i och med försvarsmaktens omorganisering, behövs det gällande 1 mom. inte längre. Bestämmelser om regionalbyråerna och garnisonerna ingår i den nya 27 c §.

I paragrafens 1 mom. fastställs försvarsmaktens lokala förvaltningsmyndigheter. En garnison är inte längre en lokal förvaltningsmyndighet. I övrigt motsvarar regleringen 28 § 2 mom. i den gällande lagen.

I paragrafens 2 mom. stryks hänvisningarna till de regionala förvaltningsmyndigheterna. I övrigt motsvarar regleringen det gällande 3 mom.

Paragrafens 3 mom. innehåller bestämmelser om landskapstrupper. För närvarande finns bestämmelserna i den gällande lagens 28 § 4 mom.

Grundlagsutskottet ansåg när det behandlade den gällande lagen om försvarsmakten (RP 264/2006 rd; GrUU 51/2006 rd) att det är ytterst viktigt ur konstitutionell synvinkel att lagförslaget tydliggörs och kompletteras för att de i försvarsmaktens dåvarande struktur helt nya landskapstruppernas primära uppgifter, status och subordination i försvarsmaktens organisation samt eventuella avvikande befogenheter på behörigt sätt ska framgå av lagen.

Enligt 24 § 2 mom. i lagen om försvarsmakten är landskapstrupperna en från truppförbanden och de andra enheterna separat del av försvarsmakten. Landskapstrupperna utgörs inte av försvarsmaktens personal eller av personer som hör till försvarsmaktens trupper med stöd av lagstiftningen om värnplikt. Landskapstrupperna bildas av frivilliga värnpliktiga som hör till reserven.

Enligt den gällande lagen är landskapstrupperna regionala trupper som tillhör försvarsmaktens sammansättning. Det anses dock att detta inte är en tillräckligt tydlig beskrivning av landskapstrupperna och deras verksamhet. Landskapstruppernas ställning och uppgifter förtydligas genom att ta in en bestämmelse enligt vilken landskapstrupperna används regionalt eller lokalt. Landskapstrupperna ska i fortsättningen lyda under militära inrättningar, regionalbyråer eller truppförband i enlighet med vad som beslutas om dem med stöd av 29 § i lagen om försvarsmakten.

Avsikten är att landskapstrupperna ska höra till försvarsmaktens trupper i krigstid. Deras uppgifter anknyter i första hand till försvarsmaktens uppgifter i krigstid. Landskapstrupperna kan dock anlitas i försvarsmaktens handräckningsuppdrag enligt bestämmelserna i lagen om frivilligt försvar (556/2007). Landskapstrupperna har inga särskilda befogenheter.

29 §. Beslut om sammansättning och ledningsförhållanden. Omnämmandet av staben

för regionalförvaltningen i paragrafens 1 mom. 1 punkt stryks. I stället tas det in regionalbyråerna och Försvarsmaktens logistikverk, vars inrättande, indragning och placering sker enligt försvarsministeriets beslut på förslag av kommendören för försvarsmakten eller huvudstaben. Bestämmelsen i paragrafens 1 mom. ska flyttas över till 2 mom. I övrigt förblir sakinnehållet i paragrafen oförändrat.

4 kap. **Försvarsmaktens personal**

44 §. Anmälan för tjänstgöring. Formuleringen i paragrafens 2 mom. görs tydligare och hänvisningen till den upphävda beredskapslagen från år 1991 (1080/1991) ändras så att den överensstämmer med den gällande beredskapslagen (1552/2011). I övrigt förblir sakinnehållet i paragrafen oförändrat.

6 kap. **Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser**

50 §. Ikraftträdande och övergångsbestämmelser. Det föreslås att paragrafens 5 mom. upphävs. Alla hänvisningar till ett försvarsområde eller dess stab eller en stab för ett militärlän som ännu finns kvar i den gällande lagstiftningen, föreslås bli ändrade i denna proposition.

52 §. Förordningar som förblir i kraft. Genom lagen om Försvarshögskolan (1121/2008) har 10 a och 10 b § i lagen om försvarsmakten (402/1974) upphävts. Med stöd av det bemyndigande att utfärda förordning som ingår i bestämmelserna har också försvarsministeriets förordning om ersättande av utbildningskostnader (77/2002) och förordningen om Försvarshögskolan (668/1992) upphävts i detta sammanhang. Paragrafen kan således upphävas.

1.2 **Värnpliktslagen**

2 kap. **Myndigheter**

4 och 8 §. Försvarsministeriet, huvudstaben och staberna för försvarsgrenarna. Allmän behörighet och beslutanderätt. I paragraferna görs de ändringar som följer av att militärlänen dras in genom att man stryker

hänvisningarna till staberna för militärlänen. Till övriga delar förblir paragrafernas sakinhåll oförändrat.

5 kap. **Tjänstgöring som värnpliktig och anordnande av tjänstgöringen**

60 §. Avbrytande av tjänstgöring. Formuleringen i paragrafens 2 mom. förtydligas. Enligt den gällande formuleringen kan den värnpliktiges tjänstgöring avbrytas enligt försvarsministeriets beslut, om det är nödvändigt i syfte att förhindra att en allvarlig epidemi sprider sig eller av andra tvingande skäl. Detta kan tolkas på det sättet att försvarsministeriet redan har fattat ett beslut i ärendet, vilket inte stämmer med regleringens syfte. Situationer som här avses kan uppstå mycket oväntat och snabbt. Därför föreslås det att formuleringen förtydligas och preciseras så att den värnpliktiges tjänstgöring kan avbrytas genom beslut av försvarsministeriet.

Vidare ska hänvisningen till en allvarlig epidemi ersättas med en hänvisning till en pandemi, vilket motsvarar formuleringen i beredskapslagen. Paragrafens sakinhåll ändras inte på något annat sätt.

10 kap. **Värnpliktsregistret**

92 §. Värnpliktsregisteransvarig. Hänvisningen till staben för militärlänet stryks i paragrafen. I övrigt förblir sakinhållet oförändrat.

104 §. Fri permissionsresa. Paragrafen ändras så att beväringar får fria permissionsresor i hemlandet.

Enligt paragrafens 1 mom. får en beväring under tjänstgöringstiden kostnadsfritt alla permissionsresor till sin hemort eller bostadsort i hemlandet eller av särskilda skäl också till en annan ort i Finland till vilken han har särskilda personliga band. En beväring kan ha särskilda personliga band till t.ex. den stadigvarande studie- eller arbetsplatsorten.

En beväring får fria permissionsresor i samband med permission och faderskapsledighet enligt 44 §, duglighetspermission enligt 45 § och i samband med den permission

som beviljas på grund av tvingande personliga skäl enligt 46 §. Dessutom har en beväring rätt till fria permissionsresor enligt 1 mom. i samband med veckoslutspermissionser, men inte i samband med så kallade garnisons- eller kvällsledigheter.

Avsikten är att säkerställa att alla beväringar bemöts likvärdigt när det gäller fria permissionsresor.

Enligt 2 mom. ska resan med beaktande av förhållandena företas på det för staten förmånligaste sättet. I huvudsak ska permissionsresorna ske med offentliga färdmedel eller transporter som försvarsmakten har ordnat. Kostnaderna för resor med egen bil ersätts endast av särskilt vägande skäl.

Bestämmelsen i den gällande lagen om en beväringens rätt till minst en permissionsresa till hemorten eller bostadsorten utomlands kvarstår.

I 3 mom. ingår ett bemyndigande att utfärda förordning enligt vilket närmare bestämmelser om antalet avgiftsfria resor till utlandet får utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

I 3 mom. tas också in ett bemyndigande för huvudstaben att meddela närmare föreskrifter om ersättandet av resekostnader. De gäller enbart tekniska detaljer eller detaljer av mindre betydelse, t.ex. handlingsätt i ärenden som gäller att ersätta resekostnader och hur det för staten förmånligaste sättet definieras i vart och ett fall.

12 kap. **Ändringssökande**

110 och 113 §. Besvär i rättelseärenden och i andra ärenden som gäller värnplikten. Sändande av besvärsskriften till myndigheten. Hänvisningarna till staben för militärlänet i paragrafernas 2 mom. stryks. I övrigt förblir sakinhållet i paragraferna oförändrat.

14 kap. **Särskilda bestämmelser**

129 §. Övergångsbestämmelse. Hänvisningen i 5 mom. till militärlänen som ska dras in stryks som onödig. I övrigt förblir sakinhållet i paragrafen oförändrat.

1.3 Lagen om försvarsmaktens handräckning till polisen

3 §. Hänvisningen till staben för försvarsområdet i 2 mom. uppdateras genom att den ersätts med en hänvisning till arméstaben. Den föreslagna ändringen är av teknisk natur, eftersom försvarsområdena drogs in i samband med att den gällande lagen om försvarsmakten stiftades. Ändringen ligger i linje med försvarsmaktens organisation och ändrar inte nuläget. Även hänvisningen till staben för militärlänet stryks. Detta innebär samtidigt att antalet myndigheter som beslutar om handräckningen i andra än brådskande fall minskar.

I fortsättningen fattas beslut om handräckning av huvudstaben eller arméstaben, marinstaben eller flygstaben. Behörigheten att besluta om handräckningen i brådskande fall kvarstår hos garnisonschefen, kommandören för ett truppförband eller den militära inrättningens chef. I praktiken svarar truppförbanden och de militära inrättningarna för handräckningen på samma sätt som i dag. I övrigt förblir sakinnehållet i paragrafen oförändrat.

1.4 Lagen om befrielse för Jehovas vittnen från fullgörandet av värnplikt i vissa fall

3—7 §. Hänvisningarna till staben för militärlänet och kommandören för militärlänet stryks och i stället tas det in hänvisningar till regionalbyrån och chefen för en regionalbyrå. I övrigt ändras sakinnehållet i paragraferna inte.

1.5 Lagen om hälsovården inom försvarsmakten

6 §. I paragrafen föreslås bestämmelser om uppgifterna för aktörerna inom hälsovården.

I 1 mom. ingår bestämmelser om huvudstabens allmänna uppgifter som gäller planering och styrning av och tillsyn över hälsovården. Till huvudstabens uppgifter hör bl.a. att på riksnivå besluta om hälsovårdens allmänna riktlinjer och mål, utbildning, forskning och utveckling samt att se till att hälsovården har tillräckliga resurser och att tjäns-

temännen och de utomstående serviceproducenterna inom hälsovården känner till de bestämmelser och föreskrifter som gäller hälso- och sjukvård och har enhetliga handlingsätt. Huvudstabens nuvarande uppgifter ändras inte.

För dessa uppgifter finns det vid huvudstabens försvarsmaktens överläkare och logistikförbandets medicinska sektor.

I paragrafens 2 mom. föreslås bestämmelser om uppgifterna för Försvarsmaktens logistikverk. De grundläggande bestämmelserna om logistikverket ingår i 27 b § i lagen om försvarsmakten (lagförslag 1).

Försvarsmaktens logistikverk svarar för försvarsmaktens primärvård, företagshälsovård, specialiserade sjukvård, miljö- och hälso- och sjukvård, läkemedelsförsörjning och sjukvårdsmateriel på det regionala och landsomfattande planet. Till verkets uppgifter hör att samordna försvarsmaktens och de övriga hälsovårdsproducenternas hälsovårdsverksamhet.

Logistikverket svarar också för hälsovårdens regionala planering, ordnande och operativa ledning i undantagsförhållanden. Enligt de gällande bestämmelserna har dessa uppgifter hört till staberna för försvarsgrenarna.

Bestämmelser om Centralen för militärmedicin, som hör till logistikverket, samt om garnisonernas hälsostationer som lyder under den, föreslås ingå i förordningen om hälsovården inom försvarsmakten (371/1987).

9 a §. I paragrafen föreskrivs om skyldigheten att hemlighålla uppgifter i journalhandlingar. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. av vilket personuppgiftslagens (523/1999) förhållande till lagen om hälsovården inom försvarsmakten framgår. Bestämmelserna i personuppgiftslagen ska beaktas när de uppgifter och funktioner inom hälsovården som anges i lagen de facto förutsätter behandling av personuppgifter.

9 b §. Paragrafen innehåller bestämmelser om läkarens skyldighet att till den militära myndighet som saken gäller eller chefen för grundenheten ge ett utlåtande om en person för vars hälsovård försvarsmakten ansvarar eller som tjänstgör i en militär tjänst och som vid en hälsokontroll har konstaterats ha begränsningar som inverkar på personens tjäns-

teduglighetsklass, säkerheten i samband med tjänstgöringen eller förmågan att sköta tjänstgörings- eller tjänsteuppgifterna. I 2 mom. ska inte längre ingå bestämmelser om sändande av uppgifterna till en kommission enligt 66 § i förordningen angående tillämpning av värnpliktslagen (63/1951). Förordningen upphävdes i samband med att den gällande värnpliktslagen trädde i kraft.

1.6 Territorialövervakningslagen

20 §. Tillståndsmyndighet och tillståndsansökan. Hänvisningen i 1 mom. till ett truppförband vid försvarsmakten stryks och i stället tas det in en hänvisning till marinstaben. Enligt försvarsmaktens gällande organisation är sjöförsvarsområdena tillståndsmyndigheter när det gäller skyddsområden. Enligt organisationsreformen kommer sjöförsvarsområdena att dras in. I stället inrättas Kustflottan och Kustbrigaden. När sjöförsvarsområdena läggs ned, kommer marinstaben att handlägga ärenden som rör skyddsområdestillstånd. I övrigt förblir sakinnehållet i paragrafen oförändrat.

22 §. Ändringsökande. I 1 mom. görs en motsvarande ändring som i 20 § 1 mom. och hänvisningen till ett truppförband ändras till marinstaben. I övrigt förblir sakinnehållet i paragrafen oförändrat.

1.7 Lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring

4 §. Verksamhet som är beroende av tillstånd. Det föreslås att hänvisningen till Försvarsmaktens Tekniska Forskningsanstalt ändras till Försvarsmaktens forskningsanstalt.

I samband med försvarsmaktens organisationsreform inrättas en ny enhet, Försvarsmaktens forskningsanstalt. Där koncentreras de krävande forsknings-, utvecklings- testnings- och evalueringstjänster inom informations-, materiel-, sprängämnes- och skyddstekniken som försvarsgrenarna samt huvudstaben och dess underlydande inrättningar

behöver. Vid forskningsanstalten koncentreras också den strategiska planeringen och försvarssystemets användningsprinciper och granskningen av truppers funktionsförmåga.

Anstalten har till uppgift att samordna och administrera samarbetet och partnerskapen inom sektorn på internationell och nationell nivå.

Försvarsmaktens forskningsanstalt ska utföra forskning kring skyddet mot kemiska vapen genom att använda kemikalier som finns upptagna i bilaga 1 till konventionen om förbud mot kemiska vapen (FördrS 17–19/1997). Försvarsmaktens Tekniska Forskningsanstalt, som kommer att läggas ner, utför för tillfället motsvarande verksamhet och är anmälningsskyldig gentemot Organisationen för förbud mot kemiska vapen. I övrigt förblir sakinnehållet i paragrafen oförändrat.

10 §. Import och export av kemikalier. Det föreslås att Försvarsmaktens Tekniska Forskningsanstalt ändras till Försvarsmaktens forskningsanstalt. I övrigt förblir sakinnehållet i paragrafen oförändrat.

1.8 Gränsbevakningslagen

79 §. Handräckning av försvarsmakten till gränsbevakningsväsendet. Hänvisningen till staben för försvarsområdet i 2 mom. uppdateras genom att den ersätts med en hänvisning till arméstaben. Den föreslagna ändringen är av teknisk natur, eftersom försvarsområdena drogs in i samband med att den gällande lagen om försvarsmakten stiftades.

1.9 Militära rättegångslagen

11 §. Hänvisningen till kommandören för försvarsområdet i 1 mom. uppdateras genom att den ersätts med en hänvisning till kommandören för armén. Den föreslagna ändringen är av teknisk natur, eftersom försvarsområdena drogs in i samband med att den gällande lagen om försvarsmakten stiftades. Arméstaben deltar redan i nuläget i praktiken i utarbetandet av förslag som gäller militära ledamöter av underrätt.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

I 27 c § i lagförslag 1 i denna proposition ingår ett bemyndigande att utfärda förordning enligt vilket bestämmelser om regionalbyråernas namn, verksamhetsområden och organisation utfärdas genom förordning av statsrådet. Ett motsvarande bemyndigande att utfärda förordning om indelning av landet i militärlän och regionalbyråer finns nu i 28 § som gäller militärlänen och regionalbyråerna. Till följd av att militärlänen läggs ner kommer förordningen i fortsättningen enbart att innehålla bestämmelser om indelning av landet i regionalbyråernas verksamhetsområden.

I 104 § i lagförslag 2 ingår ett bemyndigande att utfärda förordning enligt vilket närmare bestämmelser om antalet avgiftsfria resor till utlandet får utfärdas genom förordning av försvarsministeriet. Ett motsvarande bemyndigande finns i den gällande lagens 104 § med den ändringen att i fortsättningen när en bevärnings permissionsresor i hemlandet är fria, ska förordningen gälla enbart beväringens resor utomlands och bemyndigandet att utfärda förordning fortsätter inte att gälla ersättandet av resekostnader. Samma paragraf innehåller ett nytt bemyndigande som går ut på att huvudstaben meddelar närmare föreskrifter om ersättandet av resekostnader. Denna behörighet omfattar meddelandet av föreskrifter om att ersätta kostnader för resor såväl i hemlandet som utomlands.

3 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Lagen om ändring av lagen om försvarsmakten, lagen om ändring av värnpliktslagen, bortsett från 104 §, lagen om ändring av 3 § i lagen om försvarsmaktens handräckning till polisen, lagen om ändring av lagen om befrielse för Jehovas vittnen från fullgörandet av värnplikten i vissa fall, lagen om ändring av lagen om hälsovården inom försvarsmakten, lagen om ändring av 20 och 22 § i territorialövervakningslagen, lagen om ändring av 79 § i gränsbevakningslagen och lagen om ändring av 11 § i militära rättegångslagen föreslås träda i kraft vid ingången av år 2015.

Lagen om ändring av 4 och 10 § i lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring samt bestämmelserna om fria permissionsresor i 104 § i värnpliktslagen föreslås träda i kraft vid ingången av år 2014.

Bestämmelserna i 104 § i värnpliktslagen tillämpas på personer som tjänstgör när lagen träder i kraft och personer som inleder sin tjänstgöring efter ikraftträdandet. Lagen tillämpas även på de värnpliktiga som har inlett sin tjänstgöring före ikraftträdandet, men som t.ex. av hälsoskäl har varit befriade från tjänstgöring vid ikraftträdandet och fortsätter sin tjänstgöring senare.

Lagförslag 1 och 4 innehåller övergångsbestämmelser enligt vilka handläggningen av ärenden som hör till lagens tillämpningsområde och som har inletts före lagens ikraftträdande ska överföras till den behöriga myndigheten enligt den nya lagen. Enligt övergångsbestämmelsen i lagförslag 6 ska handläggningen av ärenden som är anhängiga i truppförband som ska läggas ner överföras till marinstaben när lagen träder i kraft.

I propositionen föreslås det att alla de gällande bestämmelser i vilka försvarsområden och staber för militärlän nämns, ska ändras eller upphävas. Därför föreslås det att hänvisningarna till försvarsområden och staber för militärlän i 50 § 5 mom. i lagen om försvarsmakten och 129 § 5 mom. i värnpliktslagen stryks.

På grund av de åtgärder som krävs för verkställigheten av lagarna kan lagarna träda i kraft tidigast sex månader efter det att de har antagits och stadfästs. Försvarsministeriet och försvarsmakten kan utan något särskilt bemyndigande vidta de åtgärder som krävs för verkställigheten av lagarna såsom att fatta behövliga beslut om personalens ställning.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Lagförslagen innehåller reglering som är av betydelse med tanke på de grundläggande fri- och rättigheterna i grundlagen, såsom rätten till eget språk och egen kultur. Bestämmelserna i lagförslagen ska ses mot 80, 119 och

121—122 § i grundlagen som gäller utfärdande av förordning och organisering av förvaltning.

Enligt 119 § 2 mom. i grundlagen ska de allmänna grunderna för statsförvaltningens organ regleras genom lag, om deras uppgifter omfattar utövning av offentlig makt. Med allmänna grunder avses närmast enhetens namn, ansvarsområde, huvudsakliga uppgifter och behörighet (RP 1/1998 rd, s. 174/II, GrUU 5/2008 rd, s. 2/I). Grunderna för statens regional- och lokalförvaltning ska likaså bestämmas genom lag. Med grunderna för förvaltningen avses den allmänna strukturen inom statens regional- och lokalförvaltning såsom grunderna för den administrativa indelningen och typ av myndighet.

Enligt 122 § 1 mom. i grundlagen ska man vid organisering av förvaltningen eftersträva en indelning i sinsemellan förenliga områden så att den finsk- och svenskspråkiga befolkningens möjligheter att få tjänster på det egna språket tillgodoses enligt lika grunder. När det gäller den språkliga indelningen har man enligt paragrafens detaljmotivering avstått från målet om enspråkiga förvaltningsområden. Däremot är det viktigt att organiseringen av förvaltningen sker med beaktande av de språkliga rättigheterna i grundlagens 17 § och att den finsk- och svenskspråkiga befolkningens möjligheter att få tjänster på det egna språket tryggas. Kravet på språklig jämlikhet betonas i bestämmelsen genom att man förutsätter att dessa möjligheter tryggas enligt lika grunder. Enligt 17 § 2 mom. i grundlagen har var och en rätt att hos domstol och andra myndigheter i egen sak använda sitt eget språk, antingen finska eller svenska, samt att få expeditioner på detta språk. Det allmänna ska tillgodoses den finsk- och svenskspråkiga befolkningens kulturella och samhälleliga behov enligt lika grunder.

Grundlagens 17 § 3 mom. och 121 § 4 mom. tryggar samernas rätt till sitt språk och sin kultur samt till kulturell autonomi inom sitt hembygdsområde. Propositionen medför inga ändringar i innehållet i de gällande statliga regionalförvaltningstjänsterna eller försvarsmaktens tjänster inom samernas hembygdsområde.

Enligt 80 § i grundlagen kan republikens president, statsrådet och ministerierna utfärda

förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Genom lag ska dock utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. Även andra myndigheter kan genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor, om det med hänsyn till föremålet för regleringen finns särskilda skäl och regleringens betydelse i sak inte kräver att den sker genom lag eller förordning. Tillämpningsområdet för ett sådant bemyndigande ska vara exakt avgränsat.

I förslaget till lag om ändring av lagen om försvarsmakten ingår en bestämmelse om bemyndigandet att utfärda förordning enligt vilket bestämmelser om regionalbyråernas namn, verksamhetsområden och organisation utfärdas genom förordning av statsrådet. Ändringar i myndighetens verksamhetsområde kan inverka på myndighetens språkliga ställning. På detta sätt kan också ovannämnda bemyndigande ha indirekta konsekvenser när det gäller att tillgodose de språkliga rättigheterna enligt grundlagens bestämmelser. De eventuella konsekvenser som indelningen av verksamhetsområdena har för myndigheternas språkliga ställning samt indelningens förhållande till tillgodoseendet av befolkningens språkliga rättigheter kommer dock att granskas närmare i statsrådet i samband med att statsrådet utfärdar ovannämnda förordning, då man också måste se till att skyldigheterna enligt grundlagens 17 § och 122 § tas i beaktande. Grundlagsutskottet har framhävt att vid organiseringen av myndigheternas verksamhetsområden och verksamhetsställen ska man se till att den berörda myndighetens tjänster är tillgängliga samt att de språkliga rättigheterna enligt 17 § i grundlagen tillgodoses (GrUU 29/2006 rd, s. 2/II och GrUU 42/2006 rd s. 3).

I förslaget till lag om ändring av värnpliktslagen ingår en bestämmelse om bemyndigandet att utfärda förordning. Enligt detta utfärdas närmare bestämmelser om antalet fria resor till utlandet genom förordning av försvarsministeriet. Detta lagförslag innehåller också en bestämmelse om rätten att meddela föreskrifter enligt vilken huvudsta-

ben ger närmare föreskrifter om ersättandet av resekostnader.

Lagförslagens bemyndiganden att utfärda förordningar och rätt att meddela föreskrifter har formulerats så att de uppfyller kraven på noggrannhet och exakta avgränsningar i grundlagens 80 §. De ärenden som ska regleras genom förordning är exakt avgränsade, och tillämpningen av bemyndigandet är genom lag bundet till villkor i sak eller genom begränsningar. De ärenden som omfattas av rätten att meddela föreskrifter är strikt fast-

ställda i värnpliktslagen. Bestämmelserna om bemyndigandet att utfärda förordning och rätten att meddela föreskrifter kan således enligt förslaget anses vara tillräckligt exakta.

Propositionen innehåller inga bestämmelser som kräver grundlagsordning. Lagförslagen kan således enligt regeringens uppfattning behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av lagen om försvarsmakten**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om försvarsmakten (551/2007) 50 § 5 mom. och 52 §,
ändras 5 och 14 §, 15 § 1 mom., 24, 27—29 samt 44 §,
av dem 14 § sådan den lyder i lag 1617/2009 och 28 § sådan den lyder delvis ändrad i lag
1617/2009, samt
fogas till lagen nya 27 a—27 c § som följer:

5 §

Militär utbildning

Försvarsmakten ger militär utbildning enligt vad som föreskrivs i värnpliktslagen (1438/2007) och i lagen om frivilligt försvar (556/2007). I fråga om militär utbildning vid Försvarshögskolan föreskrivs särskilt.

14 §

Tillfällig rätt att använda fastigheter

Försvarsmakten har rätt att tillfälligt använda andra fastigheter än dem som försvarsmakten stadigvarande förfogar över, om det är nödvändigt med tanke på militär övningsverksamhet eller en höjning av försvarsberedskapen. Försvarsmakten får dock inte orsaka egendom onödig olägenhet eller skada.

Försvarsmakten har dock inte rätt att använda bostadshus eller gårdsplaner och trädgårdar i anslutning till dem, odlingsmark före skörden eller försöksfält inom jord- och skogsbruket.

I fråga om försvarsmaktens användning av fastigheter enligt 1 mom. ska det ingås en muntlig eller skriftlig överenskommelse med fastighetens ägare eller innehavare. Om en överenskommelse inte kan nås, får staben för en försvarsgren inom försvarsmakten eller försvarsmaktens lokala förvaltningsmyndighet, garnisonschefen eller den som leder övningen besluta om användningen av fastigheten.

Om försvarsmakten på en och samma gång behöver få ett vidsträckt område till sitt förfogande, där det finns ett betydande antal fastigheter eller fastigheter med ett betydande antal ägare eller innehavare, får staben för en försvarsgren inom försvarsmakten eller försvarsmaktens lokala förvaltningsmyndighet, garnisonschefen eller den som leder övningen besluta om användningen av fastigheterna. Beslutet får då delges genom offentlig delgivning enligt förvaltningslagen (434/2003).

För skada som användningen av en fastighet orsakat betalas ersättning enligt gängse pris till fastighetens ägare eller innehavare. Ändring i ett ersättningsbeslut och i ett beslut som gäller användning av fastigheter får sökas genom besvär enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996). Oavsett överklagande ska den del av ersättningen som är ostridig utan dröjsmål betalas till den ersättningsberättigade. Ett beslut som gäller användning av en fastighet får iakttas även om det överklagas, om inte förvaltningsdomstolen förbjuder verkställigheten. En tvist som gäller en överenskommelse om användning av en fastighet handläggs som ett förvaltningstvistemål i förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

15 §

Förbud och begränsningar beträffande rätten att röra sig

Om militära orsaker eller skyddandet av utomstående mot faror nödvändigtvis kräver det, får staben för en försvarsgren inom för-

svarsmakten eller försvarsmaktens lokala förvaltningsmyndighet, garnisonschefen eller den som leder övningen förbjuda obehöriga att röra sig på ett område eller en plats som försvarsmakten förfogar över eller begränsa denna rätt. Bestämmelser om straff vid överträdelse av förbudet finns i strafflagen (39/1889).

24 §

Försvarsmaktens ledning och förvaltningsenheter

Bestämmelser om högsta befälet över försvarsmakten finns i grundlagen. I administrativt avseende lyder försvarsmakten under försvarsministeriet. Republikens president beslutar i militära kommandomål och i militära utnämningssärenden på det sätt som föreskrivs i denna lag.

Försvarsmakten omfattar kommendören för försvarsmakten, huvudstaben, armén, marinen och flygvapnet samt militära inrättningar, garnisoner, truppförband och andra förvaltningsenheter samt landskapstrupper.

27 §

Försvarsgrenarna

Armén omfattar arméstaben, regionalbyråer, militära inrättningar och truppförband. Armén leds av kommendören för armén. Ett ärende som ska handläggas i arméstaben avgörs av kommendören för armén efter föredragning, om inte ärendet enligt vad som föreskrivs eller bestäms ska avgöras av någon annan tjänsteman. Ärenden som är betydelsefulla med tanke på armén avgörs dock av kommendören för armén. Närmare föreskrifter om handläggningen och avgörandet av ärenden i arméstaben meddelas i en arbetsordning, som fastställs av kommendören för armén.

Marinen omfattar marinstaben, militära inrättningar och truppförband. Marinen leds av kommendören för marinen. Ett ärende som ska handläggas i marinstaben avgörs av kommendören för marinen efter föredragning, om inte ärendet enligt vad som före-

skrivs eller bestäms ska avgöras av någon annan tjänsteman. Ärenden som är betydelsefulla med tanke på marinen avgörs dock av kommendören för marinen. Närmare föreskrifter om handläggningen och avgörandet av ärenden i marinstaben meddelas i en arbetsordning, som fastställs av kommendören för marinen. Marinstaben styr och utövar tillsyn över den militära sjöfarten samt över åtgärderna för dess främjande och trygghet.

Flygvapnet omfattar flygstaben, militära inrättningar och truppförband. Flygvapnet leds av kommendören för flygvapnet. Ett ärende som ska handläggas i flygstaben avgörs av kommendören för flygvapnet efter föredragning, om inte ärendet enligt vad som föreskrivs eller bestäms ska avgöras av någon annan tjänsteman. Ärenden som är betydelsefulla med tanke på flygvapnet avgörs dock av kommendören för flygvapnet. Närmare föreskrifter om handläggningen och avgörandet av ärenden i flygstaben meddelas i en arbetsordning, som fastställs av kommendören för flygvapnet. I anslutning till flygstaben finns som militär luftfartsmyndighet den myndighetsenhet för militär luftfart som avses i luftfartslagen (1194/2009).

I förvaltningsärenden är arméstaben, marinstaben och flygstaben direkt underställda huvudstaben i frågor som gäller respektive ansvarsområde.

27 a §

Försvarshögskolan

Försvarshögskolan är en högskola som hör till försvarsmakten och som erbjuder militärvetenskaplig undervisning. Närmare bestämmelser om Försvarshögskolans ställning, organisation och den undervisning och utbildning som ges där finns i lagen om Försvarshögskolan (1121/2008).

27 b §

Försvarsmaktens logistikverk

Försvarsmaktens logistikverk är en militär inrättning som lyder under huvudstaben och som ansvarar för försvarsmaktens materieförvaltning, upphandling, ordnande av hälso-

och sjukvård, miljöfrågor och förvaltning av lokaler. Verket omfattar staben för Försvarsmaktens logistikverk, militära inrättningar och andra förvaltningsenheter. Ett ärende som ska handläggas vid Försvarsmaktens logistikverk avgörs av direktören efter föredragning, om inte ärendet enligt vad som föreskrivs eller bestäms ska avgöras av någon annan myndighet eller tjänsteman. Ärenden som är betydelsefulla med tanke på logistikverket avgörs dock av direktören. Närmare föreskrifter om handläggningen och avgörandet av ärenden vid Försvarsmaktens logistikverk meddelas i en arbetsordning, som fastställs av direktören för logistikverket.

27 c §

Regionalbyråer och garnisoner

Till vissa av arméns truppförband hör en eller flera regionalbyråer som har till uppgift att handlägga och avgöra ärenden som gäller värnplikt, frivillig militärtjänst för kvinnor och frivilligt försvar i enlighet med vad som särskilt föreskrivs. I dessa ärenden lyder regionalbyrån under arméstaben. Ett ärende som ska handläggas i en regionalbyrå avgörs av chefen för regionalbyrån efter föredragning, om inte ärendet enligt vad som föreskrivs eller bestäms ska avgöras av någon annan myndighet eller tjänsteman. Närmare föreskrifter om handläggningen och avgörandet av ovan avsedda ärenden i en regionalbyrå meddelas i en arbetsordning, som fastställs av chefen för regionalbyrån.

Regionalbyråernas verksamhetsområden omfattar hela landet. Bestämmelser om regionalbyråernas namn, verksamhetsområden och organisation utfärdas genom förordning av statsrådet.

En garnison är en enhet som består av områden som försvarsmakten förfogar över och förvaltningsenheter som finns på dessa områden eller av delar av dessa förvaltningsenheter. Garnisonen har till uppgift att samordna och producera gemensamma tjänster för de enheter och militära mål som garnisonen omfattar. Förvaltningsärenden som ska handläggas i en garnison avgörs av garnisonschefen efter föredragning.

28 §

Lokalförvaltning och landskapstrupper

De militära inrättningarna och truppförbanden är försvarsmaktens lokala förvaltningsmyndigheter. De militära inrättningarna och truppförbanden lyder under huvudstab, arméstaben, marinstaben, flygstaben eller en militär inrättning enligt vad som beslutas om detta i enlighet med 29 §.

Ett förvaltningsärende som ska handläggas vid en lokal förvaltningsmyndighet avgörs av kommandören eller chefen för den lokala förvaltningsmyndigheten efter föredragning, om inte ärendet enligt vad som föreskrivs eller bestäms ska avgöras av någon annan myndighet eller tjänsteman. Närmare föreskrifter om handläggningen och avgörandet av ärenden vid den lokala förvaltningsmyndigheten meddelas i en arbetsordning, som fastställs av kommandören eller chefen för den lokala förvaltningsmyndigheten.

Landskapstrupperna är trupper som hör till försvarsmakten och som används regionalt eller lokalt. Landskapstrupperna lyder under militära inrättningar, regionalbyråer eller truppförband i enlighet med vad som beslutas om dem med stöd av 29 §. Landskapstrupperna bildas av frivilliga värnpliktiga som hör till reserven och av andra frivilliga som har lämnat försvarsmakten en sådan förbindelse som avses i lagen om frivilligt försvar.

Landskapstrupper får användas i försvarsmaktens handräckningsuppdrag.

29 §

Beslut om sammansättning och ledningsförhållanden

Försvarsministeriet beslutar på förslag av kommandören för försvarsmakten eller huvudstab

1) om placering av huvudstab, staben för en försvarsgren, Försvarshögskolan, Försvarsmaktens logistikverk och regionalbyråerna samt om inrättande, indragning och placering av militära inrättningar, truppförband och andra enheter,

2) om sådana andra förändringar i sammansättning och ledningsförhållanden som

har stor betydelse med tanke på samhället, ekonomin eller personalen.

Kommendören för försvarsmakten har rätt att i övrigt besluta om detaljerade sammansättningar och ledningsförhållanden. Försvarsministeriet ska hållas underrättat om beredningen av dessa ärenden. Närmare bestämmelser om fördelningen av behörigheten mellan försvarsministeriet och kommendören för försvarsmakten får utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

Ändring i beslut som avses i 1 och 2 mom. får inte sökas genom besvär.

Beslut om en sammansättning som utöver den sammansättning som avses i 1 och 2 mom. inrättas för en höjning av beredskapen och om ledningsförhållandena fattas som ett i denna lag avsett militärt kommandomål.

44 §

Anmälan för tjänstgöring

När störningssituationer som innebär hot mot samhällets vitala funktioner eller när un-

dantagsförhållanden eller hot om undantagsförhållanden enligt beredskapslagen (1552/2011) kräver det är en tjänsteman vid försvarsmakten på beordrande skyldig att inställa sig i tjänst även under semester eller tjänstledighet. När ett sådant hot eller en sådan situation är uppenbar ska tjänstemannen utan dröjsmål kontakta sin tjänstgöringsplats. Ovan avsedda beordranden ges av den behöriga myndigheten inom försvarsmakten.

Bestämmelser om tjänstemäns skyldighet att vara i beredskap finns i 5 § 3 mom. i arbetstidslagen (605/1996) och bestämmelser om skyldigheten att utföra övertidsarbete finns i 18 § 4 mom. i nämnda lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Handläggningen av ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande ska överföras till den behöriga myndigheten enligt denna lag.

2.

Lag**om ändring av värnpliktslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i värnpliktslagen (1438/2007) 4, 8, 60, 92, 104, 110 och 113 § samt 129 § 5 mom.,
av dem 60, 110 och 113 § sådana de lyder i lag 147/2010, som följer:

4 §

Försvarsministeriet, huvudstaben och staberna för försvarsgrenarna

Försvarsministeriet styr genomförandet av värnplikten.

Huvudstaben leder i enlighet med de grunder som ministeriet fastställer verkställandet av värnplikten och utvecklar värnpliktssystemet.

Staben för respektive försvarsgren planerar, utvecklar och styr värnpliktsärendena inom sitt ansvarsområde.

8 §

Allmän behörighet och beslutanderätt

Allmän behörighet och beslutanderätt i ärenden som gäller värnpliktiga har regionalbyrån samt i fråga om dem som tjänstgör enligt denna lag kommendören för truppförbandet eller ledaren för repetitionsövningen, om det inte har föreskrivits att huvudstaben, staben för en försvarsgren, chefen för grundenheten, kommendören för truppenheten eller uppbådsnämnden har denna behörighet och beslutanderätt.

Bestämmelser om beslutsfattandet i militära kommandomål finns, förutom i denna lag, i lagen om försvarsmakten (551/2007).

60 §

Avbrytande av tjänstgöring

Kommendören för truppförbandet kan avbryta en värnpliktigs i denna lag avsedda tjänstgöring och hemförlova den värnpliktige, om

1) den värnpliktiges utbildning har avbrutits med stöd av 40 § 1 punkten och den värnpliktige har blivit oförmögen också till annan tjänstgöring för en längre tid,

2) den värnpliktige är misstänkt för ett sådant brott eller uppträder på ett sådant sätt att det finns motiverat skäl att befara att den värnpliktige allvarligt kan äventyra säkerheten för andra i samband med tjänstgöringen,

3) den värnpliktige saknar tjänsteduglighet för en längre tid så som avses i 10 § 2 mom.

Dessutom kan den värnpliktiges tjänstgöring avbrytas genom beslut av försvarsministeriet, om det är nödvändigt i syfte att förhindra att en pandemi sprider sig eller av andra tvingande skäl.

Om den värnpliktige har ansökt om civiltjänstgöring eller kompletterande tjänstgöring, avbryts den värnpliktiges tjänstgöring och han hemförlovas.

Repetitionsövningens ledare kan avbryta tjänstgöringen för en värnpliktig som deltar i en repetitionsövning och hemförlova den värnpliktige av en orsak som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten.

Den värnpliktige ska höras personligen, om tjänstgöringen avbryts av en orsak som avses i 1 mom.

92 §

Värnpliktsregisteransvarig

Värnpliktsregisteransvarig är huvudstaben, staben för respektive försvarsgren och regionalbyrån inom sitt verksamhetsområde samt truppförbandet i fråga om dem som tjänstgör vid truppförbandet.

104 §

Fri permissionsresa

När en beväring har veckoslutspermission eller sådan permission eller ledighet som avses i 44—46 § får beväringen resan tur och retur till sin hemort eller bostadsort i Finland, eller kostnaderna för resan ersatta. Detsamma gäller av särskilda skäl också resor till någon annan ort i Finland som beväringen har särskilda personliga band till. Den som är stadigvarande bosatt utomlands har under tjänstgöringstiden rätt till minst en permissionsresa till sin hemort eller bostadsort utomlands.

Resan ska med beaktande av förhållandena företas på det för staten förmånligaste sättet.

Närmare bestämmelser om antalet avgiftsfria resor till utlandet får utfärdas genom förordning av försvarsministeriet. Huvudstaben meddelar närmare föreskrifter om ersättandet av resekostnader.

110 §

Besvär i rättelseärenden och i andra ärenden som gäller värnplikten

Ett beslut i vilket rättelse enligt 109 § får yrkas får inte överklagas direkt genom besvär.

I ett beslut av en regionalbyrå i ett rättelseärende samt i andra med stöd av denna lag utfärdade beslut av huvudstaben, staben för en försvarsgren, en regionalbyrå, ett truppförband och uppbådsnämnden får ändring

sökas genom besvär hos centralnämnden för uppbådsärenden.

113 §

Sändande av besvärsskriften till myndigheten

En besvärsskrift som är riktad till centralnämnden för uppbådsärenden får sändas också till den myndighet som fattat beslutet. En besvärsskrift som gäller ett beslut av en uppbådsnämnd ska dock sändas till den regionalbyrå som tillsatt uppbådsnämnden eller till centralnämnden för uppbådsärenden.

Huvudstaben, staben för en försvarsgren, regionalbyrå eller truppförbandet ska inom åtta dagar från det att besvärsskriften inkommit sända besvärsskriften och de handlingar som hör till den samt sitt eget utlåtande till centralnämnden för uppbådsärenden.

129 §

Övergångsbestämmelse

Hänvisas det i annan lagstiftning till den värnpliktslag som upphävs genom denna lag, ska hänvisningen anses avse denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 . Bestämmelserna i 104 § träder dock i kraft redan den 20 .

3.**Lag****om ändring av 3 § i lagen om försvarsmaktens handräckning till polisen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om försvarsmaktens handräckning till polisen (781/1980) 3 §, sådan den lyder i lagarna 346/1998, 559/2007 och 502/2009, som följer:

3 §

Framställning om handräckning görs av Polisstyrelsen. I brådskande fall kan framställning om handräckning göras av chefen för en riksomfattande eller lokal polisenhet eller av en polisman som hör till polisbefälet och som är i ledningsberedskap inom polisenheten eller polisområdet i fråga. Meddelande om framställningen ska då utan dröjsmål lämnas till Polisstyrelsen.

Beslut om handräckning fattas av huvudstaben, arméstaben, marinstaben eller flyg-

staben. I brådskande fall kan garnisonschefen, kommandören för ett truppförband eller den militära inrättningens chef besluta att handräckning ska ges.

I andra handräckningsuppgifter än sådana som avses i 4 § kan försvarsmakten anlita personer som avses i lagen om frivilligt försvar (556/2007).

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av lagen om befrielse för Jehovas vittnen från fullgörandet av värnplikt i vissa fall**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om befrielse för Jehovas vittnen från fullgörandet av värnplikt i vissa fall (645/1985) 3—7 §, sådana de lyder, 3 och 6 § i lag 1261/1992 samt 4, 5 och 7 § delvis ändrade i lag 1261/1992, som följer:

3 §

Uppskov enligt denna lag med fullgörandet av tjänstgöring beviljas i samband med upp-bådet av uppbådsnämnden och annars av chefen för en regionalbyrå.

4 §

En värnpliktig, som inte längre kan beviljas uppskov med fullgörandet av tjänstgöring och som har anmält att i 1 § 1 mom. nämnda skäl alltså hindrar honom från att fullgöra vapentjänst och ersättande tjänstgöring, befrias på ansökan från fullgörandet av värnplikt i fredstid.

En förutsättning för befrielse är att uppskovet fortgått utan avbrott till utgången av det kalenderår då sökanden fyller 28 år, och att han lägger fram en utredning om att han alltså är medlem i det religionssamfund som nämns i 1 § 1 mom. och deltar i dess verksamhet.

Ansökan enligt 1 mom. ska göras hos regionalbyrån inom tre månader från ingången av det år då sökanden fyller 29 år. Beslut om befrielse fattas av chefen för regionalbyrån.

Om sökanden inte kan beviljas befrielse enligt 1 mom., ska han förordnas att fullgöra sin värnplikt i den ordning som anges i värnpliktslagen eller i civiltjänstlagen.

5 §

Om en värnpliktig som beviljats uppskov enligt denna lag önskar börja fullgöra sin värnplikt i den ordning som anges i värnpliktslagen eller civiltjänstlagen, ska han skriftligen anmäla detta till regionalbyrån. Därefter inkallas han till den tjänstgöring till

vilken han förordnas i den ordning som anges i de nämnda lagarna.

En värnpliktig som gjort en anmälan enligt 1 mom. kan inte längre beviljas uppskov med stöd av denna lag.

6 §

En värnpliktig som inkallats till reservens repetitionsövningar eller till någon annan tjänstgöring i stället för dessa och som efter att ha fått kallelsen gjort skriftlig anmälan till regionalbyrån om att de skäl som nämns i 1 § hindrar honom från att fullgöra vapentjänst och ersättande tjänstgöring samt lägger fram en utredning enligt 2 §, ska befrias från repetitionsövningarna och annan tjänstgöring som ska fullgöras i stället för dessa. Beslut om befrielse fattas av chefen för regionalbyrån.

7 §

Ändring i ett beslut som med stöd av denna lag meddelats av en uppådsnämnd eller av chefen för en regionalbyrå får sökas genom besvär hos centralnämnden för uppådsärenden inom 30 dagar från delfäendet. I fråga om handläggningen av besvärärenden i centralnämnden gäller i övrigt vad som bestäms i värnpliktslagen.

En värnpliktig, som gjort en i 2 eller 4 § nämnd ansökan eller vars ärende är anhängigt i en besvärinstans, får inte beordras att inställa sig till tjänstgöring innan ärendet har avgjorts genom ett laga kraft vunnet beslut.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Handläggningen av sådana ärenden som vid staben för ett militärlän överförs till den före ikraftträdandet av denna lag har inletts behöriga regionalbyrå.

5.

Lag**om ändring av lagen om hälsovården inom försvarsmakten**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om hälsovården inom försvarsmakten (322/1987) 6, 9 a och 9 b §, sådana de lyder, 6 och 9 a § i lag 292/2006 samt 9 b § i lagarna 1682/1995, 367/1998 och 623/1999, som följer:

6 §

Den allmänna planeringen och styrningen av samt tillsynen över hälsovården inom försvarsmakten ska skötas av huvudstaben.

För hälsovårdsarrangemangen inom försvarsmakten ansvarar Försvarsmaktens logistikverk.

9 a §

Bestämmelser om skyldigheten att hemlighålla uppgifter i journalhandlingar som avses i denna lag finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) och lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994).

Om inte något annat följer av denna eller någon annan lag, ska personuppgiftslagen (523/1999) tillämpas på behandlingen av personuppgifter.

9 b §

Om en läkare vid en granskning som gäller tjänsteduglighet, en hälsokontroll för arbetsplacering eller någon annan hälsokontroll konstaterar att en person för vars hälsovård

försvarsmakten ansvarar eller som tjänstgör i en militär tjänst har nedsatt hälsa i något avseende och att detta inverkar på hans tjänsteduglighetsklass, säkerheten i samband med tjänstgöringen eller förmågan att sköta tjänstgörings- eller tjänsteuppgifterna, ska läkaren trots bestämmelserna i de lagar som nämns i 9 a § utan dröjsmål lämna den militära myndighet som saken gäller ett utlåtande om slutsatserna av hälsokontrollen. Den militära myndighet som avses här är kommandören för truppförbandet eller den ledande förmannen för en annan motsvarande förvaltningsenhet.

Ett utlåtande om de begränsningar som gäller skötseln av tjänstgöringsuppgifterna och som vid hälsokontrollen har konstaterats i fråga om en person för vars hälsovård försvarsmakten ansvarar ska också lämnas till chefen för grundenheten.

Läkaren ska på den undersöktes begäran delge den undersökte det utlåtande som läkaren gett.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag**om ändring av 20 och 22 § i territorialövervakningslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i territorialövervakningslagen (755/2000) 20 och 22 §, av dem 20 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 589/2005, som följer:

20 §

Tillståndsmyndighet och tillståndsansökan

Ett ärende som gäller beviljande av tillstånd för verksamhet enligt 12–14 § handläggs och avgörs av huvudstaben. Ett ärende som gäller beviljande av tillstånd för verksamhet enligt 17 § handläggs och avgörs av marinstaben.

Ett ärende som gäller återkallande av tillstånd avgörs av huvudstaben.

Ett ärende som gäller beviljande eller återkallande av tillstånd för verksamhet som avses i 14 § 1 mom. 1 punkten och som bedrivs inom gränszonen handläggs och avgörs dock av gränsbevakningsväsendet.

Till ansökan ska fogas en utredning över verksamheten och den utrustning och de anordningar som används för den.

Närmare bestämmelser om tillståndsmyndigheten, om sökande av tillstånd, om de utredningar som är nödvändiga med tanke på tillståndsprövningen och som ska fogas till

ansökan och om tillståndets giltighet utfärdas genom förordning av statsrådet.

22 §

Ändringssökande

I ett beslut som huvudstaben, marinstaben eller staben för gränsbevakningsväsendet fattat i ett tillståndsärende som avses i detta kapitel får ändring sökas genom besvär enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ett beslut om återkallande av tillstånd iaktas även om besvär anförts, om inte besvärsmyndigheten förbjuder verkställigheten av beslutet.

—————
Denna lag träder i kraft den 20 .

Handläggningen av i 20 § 1 mom. avsedda tillståndsärenden som före ikraftträdandet av denna lag har inletts vid försvarsmaktens truppförband överförs till marinstaben.

7.

Lag**om ändring av 4 och 10 § i lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring (346/1997) 4 § 1 mom. och 10 § 1 mom., sådana de lyder i lag 902/2010, som följer:

4 §

Verksamhet som är beroende av tillstånd

Produktion, förvärv, lagring och användning av kemikalier och utgångsämnen som finns upptagna på lista 1 i konventionens bilaga om kemikalier är tillåtet i Finland endast med tillstånd av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet, om den sammanlagda mängden av kemikalier på lista 1 överstiger 100 gram om året för varje verksamhetsidkare och anläggning. Införsel och leverans till finskt territorium av kemikalier och utgångsämnen på lista 1 är, oberoende av mängderna, tillåtet endast med tillstånd av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet. Sådant tillstånd krävs dock inte av institutet eller av Försvarmaktens forskningsanstalt.

laga om kemikalier får föras in endast från stater som är parter i konventionen. Detta förbud gäller dock inte prov som institutet eller Försvarmaktens forskningsanstalt tar emot efter förhandskonsultation med utrikesministeriet för undersökningar som gäller verifikation av kemikalier som omfattas av tillämpningsområdet för konventionen. De kemikalier som är upptagna på lista 1 i bilagan om kemikalier får inte föras ut eller levereras till andra stater än de som är parter i konventionen. De kemikalier och utgångsämnen som är upptagna på lista 2 får inte föras ut eller levereras till andra stater än de som är parter i konventionen, med undantag för vad som bestäms i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (562/1996) och i rådets förordning (EG) nr 428/2009 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export, överföring, förmedling och transitering av produkter med dubbla användningsområden.

10 §

Import och export av kemikalier

De kemikalier och utgångsämnen som är upptagna på lista 1 eller 2 i konventionens bi-

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag**om ändring av 79 § i gränsbevakningslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i gränsbevakningslagen (578/2005) 79 § 3 mom. som följer:

79 §

*Handräckning av försvarsmakten till gräns-
bevakningsväsendet*

staben eller arméstaben fattar beslut om att handräckning ska lämnas. I brådslande fall får garnisonschefen eller kommandören för ett truppförband besluta att handräckning ska lämnas.

—————
Handräckning begärs av staben för gräns-
bevakningsväsendet eller, i brådslande fall,
av den förvaltningsenhet som behöver hand-
räckning. Huvudstaben, marinstaben, flyg-

—————
Denna lag träder i kraft den 20 .

—————

9.

Lag

om ändring av 11 § i militära rättegångslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i militära rättegångslagen (326/1983) 11 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1263/1992,
som följer:

11 §

Militära ledamöter av underrätt och ett tillräckligt antal suppleanter för dem förordnas av hovrätten på framställning av kommendören för armén.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 14 februari 2013

Statsminister

JYRKI KATAINEN

Försvarsminister *Carl Haglund*

1.

Lag**om ändring av lagen om försvarsmakten**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om försvarsmakten (551/2007) 50 § 5 mom. och 52 §,
ändras 5 och 14 §, 15 § 1 mom., 24, 27—29 samt 44 §,
av dem 14 § sådan den lyder i lag 1617/2009 och 28 § sådan den lyder delvis ändrad i lag
1617/2009, samt
fogas till lagen nya 27 a—27 c § som följer:

Gällande lydelse

5 §

Militär utbildning

Försvarsmakten ger militär utbildning enligt vad som föreskrivs i värnpliktslagen (452/1950) och lagen om frivilligt försvar (556/2007). I fråga om militär utbildning vid Försvarshögskolan bestäms särskilt.

14 §

Tillfällig rätt att använda fastigheter

Försvarsmakten har rätt att tillfälligt använda andra fastigheter än fastigheter som *stadigvarande används* av försvarsmakten, om det är nödvändigt med tanke på militär övningsverksamhet eller en höjning av försvarsberedskapen. Försvarsmakten får dock inte orsaka egendom onödig olägenhet eller skada.

Försvarsmakten har dock inte rätt att använda bostadshus eller *därtill hörande* gårdsplaner och trädgårdar, odlingsmark före skörden eller försöksfält inom jord- och skogsbruket.

I fråga om försvarsmaktens användning av fastigheter enligt 1 mom. ska det ingås en muntlig eller skriftlig överenskommelse med fastighetens ägare eller innehavare. Om någon överenskommelse inte kan nås, kan försvarsmaktens regionala eller lokala förvalt-

Föreslagen lydelse

5 §

Militär utbildning

Försvarsmakten ger militär utbildning enligt vad som föreskrivs i värnpliktslagen (1438/2007) och i lagen om frivilligt försvar (556/2007). I fråga om militär utbildning vid Försvarshögskolan föreskrivs särskilt.

14 §

Tillfällig rätt att använda fastigheter

Försvarsmakten har rätt att tillfälligt använda andra fastigheter än *dem* som försvarsmakten *stadigvarande förfogar över*, om det är nödvändigt med tanke på militär övningsverksamhet eller en höjning av försvarsberedskapen. Försvarsmakten får dock inte orsaka egendom onödig olägenhet eller skada.

Försvarsmakten har dock inte rätt att använda bostadshus eller gårdsplaner och trädgårdar i anslutning till dem, odlingsmark före skörden eller försöksfält inom jord- och skogsbruket.

I fråga om försvarsmaktens användning av fastigheter enligt 1 mom. ska det ingås en muntlig eller skriftlig överenskommelse med fastighetens ägare eller innehavare. Om *en* överenskommelse inte kan nås, *får staben för en försvarsgren inom försvarsmakten* eller

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ningsmyndighet eller den som leder övningen besluta om användningen av fastigheten.

Om försvarsmakten på en och samma gång behöver få ett vidsträckt område till sitt förfogande, där det finns ett betydande antal fastigheter eller fastigheter med ett betydande antal ägare eller innehavare, kan försvarsmaktens regionala eller lokala förvaltningsmyndighet eller den som leder övningen besluta om användningen av fastigheterna. Beslutet kan då delges genom offentlig delgivning enligt förvaltningslagen (434/2003).

För skada som användningen av en fastighet orsakat betalas ersättning enligt gängse pris till fastighetens ägare eller innehavare. Ändring i ett ersättningsbeslut och i ett beslut som gäller användning av fastigheter får sökas genom besvär enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996). Oavsett överklagande ska den del av ersättningen som är ostridig utan dröjsmål betalas till den ersättningsberättigade. Ett beslut som gäller användning av en fastighet kan iakttas även om det överklagas, om inte förvaltningsdomstolen förbjuder verkställigheten. En tvist som gäller en överenskommelse om användning av en fastighet behandlas som ett förvaltningstvistemål i förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

15 §

Förbud och begränsningar beträffande rätten att röra sig

Om militära orsaker eller skyddandet av utomstående mot faror nödvändigtvis kräver det kan försvarsmaktens regionala eller lokala förvaltningsmyndigheter förbjuda obehöriga att röra sig på ett område eller en plats som försvarsmakten förfogar över eller begränsa denna rätt. Bestämmelser om straff vid överträdelser av förbudet ingår i strafflagen (39/1889).

försvarsmaktens lokala förvaltningsmyndighet, *garnisonschefen* eller den som leder övningen besluta om användningen av fastigheten.

Om försvarsmakten på en och samma gång behöver få ett vidsträckt område till sitt förfogande, där det finns ett betydande antal fastigheter eller fastigheter med ett betydande antal ägare eller innehavare, *får staben för en försvarsgren inom försvarsmakten* eller *försvarsmaktens* lokala förvaltningsmyndighet, garnisonschefen eller den som leder övningen besluta om användningen av fastigheterna. Beslutet får då delges genom offentlig delgivning enligt förvaltningslagen (434/2003).

För skada som användningen av en fastighet orsakat betalas ersättning enligt gängse pris till fastighetens ägare eller innehavare. Ändring i ett ersättningsbeslut och i ett beslut som gäller användning av fastigheter får sökas genom besvär enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996). Oavsett överklagande ska den del av ersättningen som är ostridig utan dröjsmål betalas till den ersättningsberättigade. Ett beslut som gäller användning av en fastighet *får* iakttas även om det överklagas, om inte förvaltningsdomstolen förbjuder verkställigheten. En tvist som gäller en överenskommelse om användning av en fastighet *handläggs* som ett förvaltningstvistemål i förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

15 §

Förbud och begränsningar beträffande rätten att röra sig

Om militära orsaker eller skyddandet av utomstående mot faror nödvändigtvis kräver det, *får staben för en försvarsgren inom försvarsmakten* eller *försvarsmaktens* lokala *förvaltningsmyndighet*, *garnisonschefen* eller *den som leder övningen* förbjuda obehöriga att röra sig på ett område eller en plats som försvarsmakten förfogar över eller begränsa denna rätt. Bestämmelser om straff vid överträdelser av förbudet finns i strafflagen (39/1889).

24 §

Försvarsmaktens ledning och förvaltningsenheter

I fråga om högsta befälet över försvarsmakten bestäms i grundlagen. I administrativt avseende lyder försvarsmakten under försvarsministeriet. Republikens president beslutar i militära kommandomål och i militära utnämningsärenden på det sätt som bestäms i denna lag.

Försvarsmakten omfattar kommendören för försvarsmakten, huvudstaben, armén, marinen och flygvapnet, *staber för regionalförvaltningen*, militära inrättningar, truppförband och andra förvaltningsenheter samt landskapstrupper och Försvarshögskolan.

Försvarsmakten omfattar dessutom garnisoner bestående av områden som används av försvarsmakten och förvaltningsenheter som finns på dem.

27 §

Försvarsgrenarna

Armén omfattar arméstaben, *militärlän*, regionalbyråer, militära inrättningar och truppförband. Armén leds av kommendören för armén. Ett ärende som skall handläggas i arméstaben avgörs av kommendören för armén på föredragning, om inte ärendet enligt vad som bestäms eller föreskrivs skall avgöras av någon annan tjänsteman. Ärenden som är betydelsefulla med tanke på armén avgörs dock av kommendören för armén. Närmare föreskrifter om handläggningen och avgörandet av ärendena i arméstaben meddelas i en arbetsordning, som fastställs av kommendören för armén.

Marinen omfattar marinstaben, militära inrättningar och truppförband. Marinen leds av kommendören för marinen. Ett ärende som skall handläggas i marinstaben avgörs av kommendören för marinen på föredragning, om inte ärendet enligt vad som bestäms eller föreskrivs skall avgöras av någon annan tjänsteman. Ärenden som är betydelsefulla med tanke på marinen avgörs dock av kommendören för marinen. Närmare föreskrifter

24 §

Försvarsmaktens ledning och förvaltningsenheter

Bestämmelser om högsta befälet över försvarsmakten finns i grundlagen. I administrativt avseende lyder försvarsmakten under försvarsministeriet. Republikens president beslutar i militära kommandomål och i militära utnämningsärenden på det sätt som *föreskrivs* i denna lag.

Försvarsmakten omfattar kommendören för försvarsmakten, huvudstaben, armén, marinen och flygvapnet samt militära inrättningar, garnisoner, truppförband och andra förvaltningsenheter samt landskapstrupper.

27 §

Försvarsgrenarna

Armén omfattar arméstaben, regionalbyråer, militära inrättningar och truppförband. Armén leds av kommendören för armén. Ett ärende som ska handläggas i arméstaben avgörs av kommendören för armén *efter* föredragning, om inte ärendet enligt vad som *föreskrivs* eller *bestäms* ska avgöras av någon annan tjänsteman. Ärenden som är betydelsefulla med tanke på armén avgörs dock av kommendören för armén. Närmare föreskrifter om handläggningen och avgörandet av *ärenden* i arméstaben meddelas i en arbetsordning, som fastställs av kommendören för armén.

Marinen omfattar marinstaben, militära inrättningar och truppförband. Marinen leds av kommendören för marinen. Ett ärende som ska handläggas i marinstaben avgörs av kommendören för marinen *efter* föredragning, om inte ärendet enligt vad som *föreskrivs* eller *bestäms* ska avgöras av någon annan tjänsteman. Ärenden som är betydelsefulla med tanke på marinen avgörs dock av kommendören för marinen. Närmare före-

Gällande lydelse

om handläggningen och avgörandet av ärendena i marinstaben meddelas i en arbetsordning, som fastställs av kommandören för marinen. Marinstaben leder och utövar tillsyn över den militära sjöfarten samt över åtgärderna för dess främjande och tryggnad.

Flygvapnet omfattar flygstaben, militära inrättningar och truppförband. Flygvapnet leds av kommandören för flygvapnet. Ärenden som skall handläggas i flygstaben avgörs av kommandören för flygvapnet på föredragning, om ärendet *inte* enligt vad som bestäms eller föreskrivs skall avgöras av någon annan tjänsteman. Ärenden som är betydelsefulla med tanke på flygvapnet avgörs dock av kommandören för flygvapnet. Närmare föreskrifter om handläggningen och avgörandet av ärendena i flygstaben meddelas i en arbetsordning, som fastställs av kommandören för flygvapnet. I anslutning till flygstaben finns i *överensstämmelse med luftfartslagen (1242/2005)* som militär luftfartsmyndighet en myndighetsenhet för militär luftfart.

I förvaltningsärenden är arméstaben, marinstaben och flygstaben direkt underställda huvudstaben i frågor som gäller respektive ansvarsområde.

Föreslagen lydelse

skrifter om handläggningen och avgörandet av *ärenden* i marinstaben meddelas i en arbetsordning, som fastställs av kommandören för marinen. Marinstaben *styr* och utövar tillsyn över den militära sjöfarten samt över åtgärderna för dess främjande och tryggnad.

Flygvapnet omfattar flygstaben, militära inrättningar och truppförband. Flygvapnet leds av kommandören för flygvapnet. Ett ärende som ska handläggas i flygstaben avgörs av kommandören för flygvapnet *efter* föredragning, om inte ärendet enligt vad som *föreskrivs* eller *bestäms ska* avgöras av någon annan tjänsteman. Ärenden som är betydelsefulla med tanke på flygvapnet avgörs dock av kommandören för flygvapnet. Närmare föreskrifter om handläggningen och avgörandet av *ärenden* i flygstaben meddelas i en arbetsordning, som fastställs av kommandören för flygvapnet. I anslutning till flygstaben finns som militär luftfartsmyndighet *den myndighetsenhet för militär luftfart som avses i luftfartslagen (1194/2009)*.

I förvaltningsärenden är arméstaben, marinstaben och flygstaben direkt underställda huvudstaben i frågor som gäller respektive ansvarsområde.

27 a §

Försvarshögskolan

Försvarshögskolan är en högskola som hör till försvarsmakten och som erbjuder militärvetenskaplig undervisning. Närmare bestämmelser om Försvarshögskolans ställning, organisation och den undervisning och utbildning som ges där finns i lagen om Försvarshögskolan (1121/2008).

27 b §

Försvarsmaktens logistikverk

Försvarsmaktens logistikverk är en militär inrättning som lyder under huvudstaben och som ansvarar för försvarsmaktens materieförvaltning, upphandling, ordnande av hälso- och sjukvård, miljöfrågor och förvaltning av lokaler. Verket omfattar staben för Försvarsmaktens logistikverk, militära inrättningar och andra förvaltningsenheter. Ett

ärende som ska handläggas vid Försvarsmaktens logistikverk avgörs av direktören efter föredragning, om inte ärendet enligt vad som föreskrivs eller bestäms ska avgöras av någon annan myndighet eller tjänsteman. Ärenden som är betydelsefulla med tanke på logistikverket avgörs dock av direktören. Närmare föreskrifter om handläggningen och avgörandet av ärenden vid Försvarsmaktens logistikverk meddelas i en arbetsordning, som fastställs av direktören för logistikverket.

27 c §

Regionalbyråer och garnisoner

Till vissa av arméns truppförband hör en eller flera regionalbyråer som har till uppgift att handlägga och avgöra ärenden som gäller värnplikt, frivillig militärtjänst för kvinnor och frivilligt försvar i enlighet med vad som särskilt föreskrivs. I dessa ärenden lyder regionalbyrån under arméstaben. Ett ärende som ska handläggas i en regionalbyrå avgörs av chefen för regionalbyrån efter föredragning, om inte ärendet enligt vad som föreskrivs eller bestäms ska avgöras av någon annan myndighet eller tjänsteman. Närmare föreskrifter om handläggningen och avgörandet av ovan avsedda ärenden i en regionalbyrå meddelas i en arbetsordning, som fastställs av chefen för regionalbyrån.

Regionalbyråernas verksamhetsområden omfattar hela landet. Bestämmelser om regionalbyråernas namn, verksamhetsområden och organisation utfärdas genom förordning av statsrådet.

En garnison är en enhet som består av områden som försvarsmakten förfogar över och förvaltningsenheter som finns på dessa områden eller av delar av dessa förvaltningsenheter. Garnisonen har till uppgift att samordna och producera gemensamma tjänster för de enheter och militära mål som garnisonen omfattar. Förvaltningsärenden som ska handläggas i en garnison avgörs av garnisonschefen efter föredragning.

28 §

Regional- och lokalförvaltning samt landskapstrupper

Landet är indelat i militärlän. Staben för ett militärlän är en regional förvaltningsmyndighet som lyder under arméstaben. En regionalbyrå är en regional förvaltningsmyndighet som lyder under staben för ett militärlän. I fråga om indelningen av landet i militärlän och regionalbyråer föreskrivs genom förordning av statsrådet.

De militära inrättningarna, truppförbanden och garnisonerna är försvarsmaktens lokala förvaltningsmyndigheter. De militära inrättningarna, truppförbanden och landskapstrupperna lyder under huvudstaben, arméstaben, marinstaben, flygstaben eller en militär inrättning enligt vad som beslutas om detta i enlighet med 29 §.

Ett förvaltningsärende som skall handläggas vid en regional eller lokal förvaltningsmyndighet som avses i 1 och 2 mom. avgörs av kommendören eller chefen för den regionala eller lokala förvaltningsmyndigheten på föredragning, om inte ärendet enligt vad som bestäms eller föreskrivs skall avgöras av någon annan myndighet. Närmare föreskrifter om handläggningen och avgörandet av ärendena vid de regionala eller lokala förvaltningsmyndigheterna meddelas i en arbetsordning, som fastställs av kommendören eller chefen för den regionala eller lokala förvaltningsmyndigheten.

Landskapstrupperna är regionala trupper som tillhör försvarsmaktens sammansättning. Landskapstrupperna bildas av frivilliga värnpliktiga som hör till reserven och av andra frivilliga som till försvarsmakten avgett en sådan förbindelse som avses i lagen om frivilligt försvar.

Landskapstrupperna kan användas i försvarsmaktens handräckningsuppdrag.

28 §

Lokalförvaltning och landskapstrupper

De militära inrättningarna och truppförbanden är försvarsmaktens lokala förvaltningsmyndigheter. De militära inrättningarna och truppförbanden lyder under huvudstaben, arméstaben, marinstaben, flygstaben eller en militär inrättning enligt vad som beslutas om detta i enlighet med 29 §.

Ett förvaltningsärende som ska handläggas vid en lokal förvaltningsmyndighet avgörs av kommendören eller chefen för den lokala förvaltningsmyndigheten efter föredragning, om inte ärendet enligt vad som föreskrivs eller bestäms ska avgöras av någon annan myndighet eller tjänsteman. Närmare föreskrifter om handläggningen och avgörandet av ärenden vid den lokala förvaltningsmyndigheten meddelas i en arbetsordning, som fastställs av kommendören eller chefen för den lokala förvaltningsmyndigheten.

Landskapstrupperna är trupper som hör till försvarsmakten och som används regionalt eller lokalt. Landskapstrupperna lyder under militära inrättningar, regionalbyråer eller truppförband i enlighet med vad som beslutas om dem med stöd av 29 §. Landskapstrupperna bildas av frivilliga värnpliktiga som hör till reserven och av andra frivilliga som har lämnat försvarsmakten en sådan förbindelse som avses i lagen om frivilligt försvar.

Landskapstrupper får användas i försvarsmaktens handräckningsuppdrag.

29 §

Beslut om sammansättning och ledningsförhållanden

Försvarsministeriet beslutar på förslag av kommendören för försvarsmakten eller huvudstaben

1) om placeringen av huvudstaben, staben för en försvarsgren *och* Försvarshögskolan samt om inrättande och indragning samt om placeringen av *staber för regionalförvaltningen* militära inrättningar, truppförband eller andra enheter, *och*

2) om andra förändringar i sammansättningen eller ledningsförhållandena som har stor betydelse med tanke på samhället, ekonomin eller personalen.

Kommendören för försvarsmakten har rätt att i övrigt besluta om detaljerade sammansättningar och ledningsförhållanden. Försvarsministeriet skall hållas underrättat om beredningen av dessa ärenden. I fråga om fördelningen av behörigheten mellan försvarsministeriet och kommendören för försvarsmakten kan närmare bestämmelser utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

Ändring i beslut som avses i 1 och 2 mom. får inte sökas genom besvär.

Beslut om en sammansättning som utöver den sammansättning som avses i 1 och 2 mom. inrättas för en höjning av beredskapen och om ledningsförhållandena fattas som ett i denna lag avsett militärt kommandomål.

44 §

Anmälan för tjänstgöring

I fråga om skyldighet för försvarsmaktens tjänstemän att vara i beredskap och utföra övertidsarbete gäller vad som i 5 § 3 mom. och 18 § 4 mom. i arbetstidslagen (605/1996) föreskrivs om detta i fråga om tjänstemän.

När hot mot livsviktiga samhällsfunktioner eller exceptionella situationer i anknytning till sådana hot eller när undantagsförhållanden eller hot om undantagsförhållanden enligt beredskapslagen (1080/1991) kräver det är en tjänsteman på förordnande skyldig att inställa

29 §

Beslut om sammansättning och ledningsförhållanden

Försvarsministeriet beslutar på förslag av kommendören för försvarsmakten eller huvudstaben

1) om *placering* av huvudstaben, staben för en försvarsgren, Försvarshögskolan, *Försvarsmaktens logistikverk och regionalbyråerna* samt om *inrättande*, indragning *och placering* av militära inrättningar, truppförband och andra enheter,

2) om *sådana* andra förändringar i *sammansättningar och ledningsförhållanden* som har stor betydelse med tanke på samhället, ekonomin eller personalen.

Kommendören för försvarsmakten har rätt att i övrigt besluta om detaljerade sammansättningar och ledningsförhållanden. Försvarsministeriet *ska* hållas underrättat om beredningen av dessa ärenden. *Närmare bestämmelser* om fördelningen av behörigheten mellan försvarsministeriet och kommendören för försvarsmakten *får* utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

Ändring i beslut som avses i 1 och 2 mom. får inte sökas genom besvär.

Beslut om en sammansättning som utöver den sammansättning som avses i 1 och 2 mom. inrättas för en höjning av beredskapen och om ledningsförhållandena fattas som ett i denna lag avsett militärt kommandomål.

44 §

Anmälan för tjänstgöring

När störningssituationer som innebär hot mot samhällets vitala funktioner eller när undantagsförhållanden eller hot om undantagsförhållanden enligt beredskapslagen (1552/2011) kräver det är en tjänsteman vid försvarsmakten på beordrande skyldig att in-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

sig i tjänst även under semester eller tjänstledighet. När ett sådant hot eller en sådan situation är uppenbar skall tjänstemannen utan dröjsmål kontakta sin tjänstgöringsplats. Dessa förordnanden ges av den behöriga myndigheten inom försvarsmakten.

ställa sig i tjänst även under semester eller tjänstledighet. När ett sådant hot eller en sådan situation är uppenbar *ska* tjänstemannen utan dröjsmål kontakta sin tjänstgöringsplats. *Ovan avsedda beordranden* ges av den behöriga myndigheten inom försvarsmakten.

Bestämmelser om tjänstemäns skyldighet att vara i beredskap finns i 5 § 3 mom. i arbetstidslagen (605/1996) och bestämmelser om skyldigheten att utföra övertidsarbete finns i 18 § 4 mom. i nämnda lag.

50 §

50 §

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

En hänvisning i en annan lag eller förordning till ett försvarsområde eller dess stab avser efter denna lags ikraftträdande en hänvisning till staben för ett operativt militärlän och en hänvisning till staben för ett militärlän avser en hänvisning till staben för ett regionalt militärlän eller dess regionalbyrå.

(5 mom. upphävs)

52 §

52 §

Förordningar som förblir i kraft

Förordningar som förblir i kraft

Följande förordningar som utfärdats med stöd av den upphävda lagen förblir alltså i kraft:

(upphävs)

1) försvarsministeriets förordning om ersättande av utbildningskostnader (77/2002), samt

2) förordningen om försvarshögskolan (668/1992).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Handläggningen av ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande ska överföras till den behöriga myndigheten enligt denna lag.

2.

Lag**om ändring av värnpliktslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i värnpliktslagen (1438/2007) 4, 8, 60, 92, 104, 110 och 113 § samt 129 § 5 mom.,
av dem 60, 110 och 113 § sådana de lyder i lag 147/2010, som följer:

Gällande lydelse

4 §

*Försvarsministeriet, huvudstaben, staberna
för försvarsgrenarna **och för militärlänen***

Försvarsministeriet styr genomförandet av värnplikten.

Huvudstaben leder i enlighet med de grunder som ministeriet fastställer verkställandet av värnplikten och utvecklar värnpliktssystemet.

Staben för respektive försvarsgren planerar, utvecklar och styr värnpliktsärendena inom sitt ansvarsområde *och staben för respektive militärlän inom sitt område.*

8 §

Allmän behörighet och beslutanderätt

Allmän behörighet och beslutanderätt i ärenden som gäller värnpliktiga har regionalbyrån samt i fråga om dem som tjänstgör enligt denna lag kommendören för truppförbandet eller ledaren för repetitionsövningen, om det inte har föreskrivits att huvudstaben, staben för en försvarsgren, *staben för ett militärlän*, chefen för grundenheten, kommendören för truppenheten eller uppådsnämnden har denna behörighet och beslutanderätt.

Bestämmelser om beslutsfattandet i militära kommandomål finns, vid sidan av det som bestäms i denna lag, i lagen om försvarsmakten (551/2007).

Föreslagen lydelse

4 §

*Försvarsministeriet, huvudstaben **och staberna** för försvarsgrenarna*

Försvarsministeriet styr genomförandet av värnplikten.

Huvudstaben leder i enlighet med de grunder som ministeriet fastställer verkställandet av värnplikten och utvecklar värnpliktssystemet.

Staben för respektive försvarsgren planerar, utvecklar och styr värnpliktsärendena inom sitt ansvarsområde.

8 §

Allmän behörighet och beslutanderätt

Allmän behörighet och beslutanderätt i ärenden som gäller värnpliktiga har regionalbyrån samt i fråga om dem som tjänstgör enligt denna lag kommendören för truppförbandet eller ledaren för repetitionsövningen, om det inte har föreskrivits att huvudstaben, staben för en försvarsgren, chefen för grundenheten, kommendören för truppenheten eller uppådsnämnden har denna behörighet och beslutanderätt.

Bestämmelser om beslutsfattandet i militära kommandomål finns, *förutom* i denna lag, i lagen om försvarsmakten (551/2007).

60 §

Avbrytande av tjänstgöring

Kommendören för truppförbandet kan avbryta en värnplikts i denna lag avsedda tjänstgöring och hemförlova den värnpliktige, om

1) den värnplikts utbildning har avbrutits med stöd av 40 § 1 punkten och den värnpliktige har blivit oförmögen också till annan tjänstgöring för en längre tid,

2) den värnpliktige är misstänkt för ett sådant brott eller uppträder på ett sådant sätt att det finns motiverat skäl att befara att den värnpliktige allvarligt kan äventyra säkerheten för andra i samband med tjänstgöringen,

3) den värnpliktige saknar tjänsteduglighet för en längre tid så som avses i 10 § 2 mom.

Dessutom kan den värnplikts tjänstgöring enligt försvarsministeriets beslut avbrytas, om det är nödvändigt i syfte att förhindra att en allvarlig epidemi sprider sig eller av andra tvingande skäl.

Om den värnpliktige har ansökt om civiltjänstgöring eller kompletterande tjänstgöring, avbryts den värnplikts tjänstgöring och han hemförlovas.

Repetitionsövningens ledare kan avbryta tjänstgöringen för en värnpliktig som deltar i en repetitionsövning och hemförlova den värnpliktige av en orsak som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten.

Den värnpliktige ska höras personligen, om tjänstgöringen avbryts av en orsak som avses i 1 mom.

92 §

Värnpliktsregisteransvarig

Värnpliktsregisteransvarig är huvudstaben, staben för respektive försvarsgren, *staben för militärlänet* och regionalbyrån inom sitt verksamhetsområde samt truppförbandet i fråga om dem som tjänstgör vid truppförbandet.

60 §

Avbrytande av tjänstgöring

Kommendören för truppförbandet kan avbryta en värnplikts i denna lag avsedda tjänstgöring och hemförlova den värnpliktige, om

1) den värnplikts utbildning har avbrutits med stöd av 40 § 1 punkten och den värnpliktige har blivit oförmögen också till annan tjänstgöring för en längre tid,

2) den värnpliktige är misstänkt för ett sådant brott eller uppträder på ett sådant sätt att det finns motiverat skäl att befara att den värnpliktige allvarligt kan äventyra säkerheten för andra i samband med tjänstgöringen,

3) den värnpliktige saknar tjänsteduglighet för en längre tid så som avses i 10 § 2 mom.

Dessutom kan den värnplikts tjänstgöring *avbrytas genom beslut av försvarsministeriet*, om det är nödvändigt i syfte att förhindra att en *pandemi* sprider sig eller av andra tvingande skäl.

Om den värnpliktige har ansökt om civiltjänstgöring eller kompletterande tjänstgöring, avbryts den värnplikts tjänstgöring och han hemförlovas.

Repetitionsövningens ledare kan avbryta tjänstgöringen för en värnpliktig som deltar i en repetitionsövning och hemförlova den värnpliktige av en orsak som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten.

Den värnpliktige ska höras personligen, om tjänstgöringen avbryts av en orsak som avses i 1 mom.

92 §

Värnpliktsregisteransvarig

Värnpliktsregisteransvarig är huvudstaben, staben för respektive försvarsgren och regionalbyrån inom sitt verksamhetsområde samt truppförbandet i fråga om dem som tjänstgör vid truppförbandet.

104 §

Fri permissionsresa

En beväring får under tjänstgöringstiden minst två permissionsresor tur och retur per tjänstgöringsmånad eller ersättning för kostnaderna för permissionsresa till sin hemort eller boningsort eller av särskilda skäl också till en annan *sådan* ort i Finland till vilken *han* har särskilda personliga band. Den som är stadigvarande bosatt utomlands har under tjänstgöringstiden rätt till minst en permissionsresa till hemorten eller boningsorten utomlands.

Resan ska med beaktande av förhållandena företas på det för staten förmånligaste sättet.

Närmare bestämmelser om *ersättandet av resekostnader och* antalet avgiftsfria permissionsresor utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

110 §

Besvär i rättelseärenden och i andra ärenden som gäller värnplikten

Ett beslut i vilket rättelse enligt 109 § får yrkas får inte överklagas direkt genom besvär.

I ett beslut av regionalbyrån i ett rättelseärende samt i andra med stöd av denna lag utfärdade beslut av huvudstaben, staben för en försvarsgren, *staben för ett militärlän*, regionalbyrån, truppförbandet samt uppbådsnämnden får ändring sökas genom besvär hos centralnämnden för uppbådsärenden.

113 §

Sändande av besvärsskriften till myndigheten

En besvärsskrift som är riktad till centralnämnden för uppbådsärenden får sändas också till den myndighet som fattat beslutet. En besvärsskrift som gäller ett beslut av en uppbådsnämnd sänds dock till den regionalbyrå som tillsatt uppbådsnämnden eller till centralnämnden för uppbådsärenden.

104 §

Fri permissionsresa

När en beväring har veckoslutspermission eller sådan permission eller ledighet som avses i 44—46 § får beväringen resan tur och retur till sin hemort eller bostadsort i Finland, eller kostnaderna för resan ersatta. Detsamma gäller av särskilda skäl också resor till någon annan ort i Finland som beväringen har särskilda personliga band till. Den som är stadigvarande bosatt utomlands har under tjänstgöringstiden rätt till minst en permissionsresa till sin hemort eller bostadsort utomlands.

Resan ska med beaktande av förhållandena företas på det för staten förmånligaste sättet.

Närmare bestämmelser om antalet avgiftsfria resor *till utlandet* får utfärdas genom förordning av försvarsministeriet. *Huvudstaben meddelar närmare föreskrifter om ersättandet av resekostnader.*

110 §

Besvär i rättelseärenden och i andra ärenden som gäller värnplikten

Ett beslut i vilket rättelse enligt 109 § får yrkas får inte överklagas direkt genom besvär.

I ett beslut av en regionalbyrå i ett rättelseärende samt i andra med stöd av denna lag utfärdade beslut av huvudstaben, staben för en försvarsgren, *en regionalbyrå, ett truppförband och* uppbådsnämnden får ändring sökas genom besvär hos centralnämnden för uppbådsärenden.

113 §

Sändande av besvärsskriften till myndigheten

En besvärsskrift som är riktad till centralnämnden för uppbådsärenden får sändas också till den myndighet som fattat beslutet. En besvärsskrift som gäller ett beslut av en uppbådsnämnd *ska* dock *sändas* till den regionalbyrå som tillsatt uppbådsnämnden eller till centralnämnden för uppbådsärenden.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Huvudstaben, staben för en försvarsgren, *staben för ett militärlän*, regionalbyrå eller truppförbandet ska inom åtta dagar efter det att besvärsskriften inkommit sända den jämte därtill hörande handlingar samt sitt eget utlåtande till centralnämnden för uppbådsärenden.

Huvudstaben, staben för en försvarsgren, regionalbyrå eller truppförbandet ska inom åtta dagar *från* det att besvärsskriften inkommit sända *besvärsskriften och de* handlingar *som hör till den* samt sitt eget utlåtande till centralnämnden för uppbådsärenden.

129 §

129 §

Övergångsbestämmelse

Övergångsbestämmelse

Hänvisas det i annan lagstiftning till den värnpliktslag som upphävs genom denna lag, ska hänvisningen anses avse denna lag. *Bestämmelser i andra lagar om staben eller kommendören för militärlänet avser regionalbyrå respektive chefen för regionalbyrå.*

Hänvisas det i annan lagstiftning till den värnpliktslag som upphävs genom denna lag, ska hänvisningen anses avse denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 . Bestämmelserna i 104 § träder dock i kraft redan den 20 .

3.**Lag****om ändring av 3 § i lagen om försvarsmaktens handräckning till polisen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om försvarsmaktens handräckning till polisen (781/1980) 3 §, sådan den lyder i lagarna 346/1998, 559/2007 och 502/2009, som följer:

*Gällande lydelse***3 §**

Framställning om handräckning görs av Polisstyrelsen. I brådskande fall kan framställning om handräckning göras av chefen för en riksomfattande eller lokal polisenhet eller av en polisman som hör till polisbefälet och som är i ledningsberedskap inom polisenheten eller polisområdet i fråga. Meddelande om framställningen ska då utan dröjsmål lämnas till Polisstyrelsen.

Beslut om handräckning fattas av huvudstaben eller staben för försvarsområdet, sjöstridskrafterna, luftstridskrafterna eller militärlänet. I brådskande fall kan garnisonschefen, truppavdelningens kommandör eller den militära inrättningens chef besluta att av handräckning skall ges.

I andra handräckningsuppgifter än sådana som avses i 4 § i denna lag kan försvarsmakten anlita personer som avses i lagen om frivilligt försvar (556/2007).

*Föreslagen lydelse***3 §**

Framställning om handräckning görs av Polisstyrelsen. I brådskande fall kan framställning om handräckning göras av chefen för en riksomfattande eller lokal polisenhet eller av en polisman som hör till polisbefälet och som är i ledningsberedskap inom polisenheten eller polisområdet i fråga. Meddelande om framställningen ska då utan dröjsmål lämnas till Polisstyrelsen.

Beslut om handräckning fattas av huvudstaben, *arméstaben*, *marinstaben* eller *flygstaben*. I brådskande fall kan garnisonschefen, *kommendören för ett truppförband* eller den militära inrättningens chef besluta att handräckning ska ges.

I andra handräckningsuppgifter än sådana som avses i 4 § kan försvarsmakten anlita personer som avses i lagen om frivilligt försvar (556/2007).

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av lagen om befrielse för Jehovas vittnen från fullgörandet av värnplikt i vissa fall**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om befrielse för Jehovas vittnen från fullgörandet av värnplikt i vissa fall (645/1985) 3—7 §, sådana de lyder, 3 och 6 § i lag 1261/1992 samt 4, 5 och 7 § delvis ändrade i lag 1261/1992, som följer:

Gällande lydelse

3 §

Uppskov enligt denna lag med fullgörandet av tjänstgöring beviljas i samband med upp-
bådet av uppståndsämnden och annars av
kommendören för militärlänet.

4 §

Värnpliktig, som inte längre kan beviljas
uppskov med fullgörandet av tjänstgöring och
som har anmält att i 1 § 1 mom. nämnda skäl
alltjämt hindrar honom från att fullgöra va-
pentjänst och ersättande tjänstgöring, befrias
på ansökan från fullgörandet av värnplikt i
fredstid.

Förutsättning för befrielse är att uppskovet
fortgått utan avbrott till utgången av det ka-
lenderår då vederbörande fyller 28 år, och att
han företer utredning om att han alltjämt är
medlem i det i 1 § 1 mom. nämnda religions-
samfundet och deltar i dess verksamhet.

Ansökan enligt 1 mom. ska göras hos sta-
ben för militärlänet inom tre månader från in-
gången av det år då sökanden fyller 29 år.
Beslut om befrielse fattas av kommendören
av militärlänet.

Om sökanden inte kan beviljas befrielse en-
ligt 1 mom., skall han förordnas att fullgöra
sin värnplikt i den ordning som anger i värn-
pliktslagen eller i civiltjänstlagen.

5 §

Om en värnpliktig som beviljats uppskov
enligt denna lag önskar börja fullgöra sin
värnplikt i den ordning som anges i värn-
pliktslagen eller civiltjänstlagen, ska han
skriftligen anmäla detta till staben för militär-

Föreslagen lydelse

3 §

Uppskov enligt denna lag med fullgörandet
av tjänstgöring beviljas i samband med upp-
bådet av uppståndsämnden och annars av
chefen för en regionalbyrå.

4 §

En värnpliktig, som inte längre kan beviljas
uppskov med fullgörandet av tjänstgöring
och som har anmält att i 1 § 1 mom. nämnda
skäl alltjämt hindrar honom från att fullgöra
vapentjänst och ersättande tjänstgöring, be-
frias på ansökan från fullgörandet av värn-
plikt i fredstid.

En förutsättning för befrielse är att uppsko-
vet fortgått utan avbrott till utgången av det
kalenderår då *sökanden* fyller 28 år, och att
han *lägger fram en* utredning om att han allt-
jämt är medlem i det *religionssamfund som*
nämns i 1 § 1 mom. och deltar i dess verk-
samhet.

Ansökan enligt 1 mom. ska göras hos regi-
onalbyrån inom tre månader från ingången av
det år då sökanden fyller 29 år. Beslut om be-
frielse fattas av *chefen för regionalbyrån.*

Om sökanden inte kan beviljas befrielse
enligt 1 mom., ska han förordnas att fullgöra
sin värnplikt i den ordning som anges i värn-
pliktslagen eller i civiltjänstlagen.

5 §

Om en värnpliktig som beviljats uppskov
enligt denna lag önskar börja fullgöra sin
värnplikt i den ordning som anges i värn-
pliktslagen eller civiltjänstlagen, ska han
skriftligen anmäla detta till *regionalbyrån.*

länet. Därefter inkallas han till den tjänstgöring till vilken han förordnas i den ordning som anges i de nämnda lagarna.

En värnpliktig som gjort en anmälan enligt 1 mom. kan inte längre beviljas uppskov med stöd av denna lag.

6 §

En värnpliktig som inkallats till reservens repetitionsövningar eller till någon annan tjänstgöring i stället för dessa och som efter att ha fått kallelsen gjort skriftlig anmälan till staben för militärlänet om att skäl som nämns i 1 § hindrar honom från att fullgöra vapentjänst och ersättande tjänstgöring samt lägger fram en utredning enligt 2 §, skall befrias från repetitionsövningarna och annan tjänstgöring som skall fullgöras i stället för dessa. Beslut om befrielse fattas av kommendören för militärlänet.

7 §

Ändring i ett beslut som med stöd av denna lag meddelats av en uppbådsnämnd eller av kommendören för ett militärlän får sökas genom besvär hos centralnämnden för uppbådsärenden inom 30 dagar från delfäendet. Om behandlingen av besvärärenden i centralnämnden gäller i övrigt vad som stadgas i värnpliktslagen.

Värnpliktig, som gjort en i 2 eller 4 § nämnd ansökan eller vars ärende är anhängigt i en besvärinstans, får inte beordras att inställa sig till tjänstgöring innan ärendet har avgjorts genom ett laga kraft vunnet beslut.

Därefter inkallas han till den tjänstgöring till vilken han förordnas i den ordning som anges i de nämnda lagarna.

En värnpliktig som gjort en anmälan enligt 1 mom. kan inte längre beviljas uppskov med stöd av denna lag.

6 §

En värnpliktig som inkallats till reservens repetitionsövningar eller till någon annan tjänstgöring i stället för dessa och som efter att ha fått kallelsen gjort skriftlig anmälan till *regionalbyrån* om att de skäl som nämns i 1 § hindrar honom från att fullgöra vapentjänst och ersättande tjänstgöring samt lägger fram en utredning enligt 2 §, ska befrias från repetitionsövningarna och annan tjänstgöring som ska fullgöras i stället för dessa. Beslut om befrielse fattas av *chefen för regionalbyrån*.

7 §

Ändring i ett beslut som med stöd av denna lag meddelats av en uppbådsnämnd eller av chefen för *en regionalbyrå* får sökas genom besvär hos centralnämnden för uppbådsärenden inom 30 dagar från delfäendet. *I fråga om handläggningen* av besvärärenden i centralnämnden gäller i övrigt vad som *bestäms* i värnpliktslagen.

En värnpliktig, som gjort en i 2 eller 4 § nämnd ansökan eller vars ärende är anhängigt i en besvärinstans, får inte beordras att inställa sig till tjänstgöring innan ärendet har avgjorts genom ett laga kraft vunnet beslut.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Handläggningen av sådana ärenden som före ikraftträdandet av denna lag har inletts vid staben för ett militärlän överförs till den behöriga regionalbyrån.

5.

Lag**om ändring av lagen om hälsovården inom försvarsmakten**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om hälsovården inom försvarsmakten (322/1987) 6, 9 a och 9 b §, sådana de lyder, 6 och 9 a § i lag 292/2006 samt 9 b § i lagarna 1682/1995, 367/1998 och 623/1999, som följer:

Gällande lydelse

6 §

Den allmänna planeringen, styrningen och tillsynen i fråga om hälsovården inom försvarsmakten ankommer under försvarsministeriets ledning på huvudstaben.

För den regionala planeringen och den operativa ledningen av hälsovården vid undantagsförhållanden ansvarar staberna för försvarsgrenarna.

För hälsovårdsarrangemangen på basnivå ansvarar Centralen för militärmedicin samt garnisonernas hälsostationer som är underställda den.

9 a §

Bestämmelser om skyldigheten att hemlighålla uppgifter i journalhandlingar som avses i denna lag finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) och lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994).

9 b §

Om en läkare vid en granskning som gäller tjänsteduglighet, en hälsokontroll för arbetsplacering eller någon annan hälsokontroll konstaterar att en person för vars hälsovård försvarsmakten ansvarar eller som tjänstgör i en militär tjänst har nedsatt hälsa i något avseende och att detta inverkar på hans tjänsteduglighetsklass, säkerheten i samband med tjänstgöringen eller förmågan att sköta tjänst-

Föreslagen lydelse

6 §

Den allmänna planeringen *och* styrningen *av samt* tillsynen *över* hälsovården inom försvarsmakten *ska skötas av huvudstaben.*

För hälsovårdsarrangemangen *inom försvarsmakten* ansvarar *Försvarsmaktens logistikverk.*

9 a §

Bestämmelser om skyldigheten att hemlighålla uppgifter i journalhandlingar som avses i denna lag finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) och lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994).

Om inte något annat följer av denna eller någon annan lag, ska personuppgiftslagen (523/1999) tillämpas på behandlingen av personuppgifter.

9 b §

Om en läkare vid en granskning som gäller tjänsteduglighet, en hälsokontroll för arbetsplacering eller någon annan hälsokontroll konstaterar att en person för vars hälsovård försvarsmakten ansvarar eller som tjänstgör i en militär tjänst har nedsatt hälsa i något avseende och att detta inverkar på hans tjänsteduglighetsklass, säkerheten i samband med tjänstgöringen eller förmågan att sköta

görings- eller tjänsteuppgifterna, skall läkaren utan hinder av stadgandena i de lagar som nämns i 9 a § utan dröjsmål tillställa den militära myndighet som saken gäller ett utlåtande om slutsatserna av hälsokontrollen. Här avsedd militär myndighet är kommandören för truppförbandet eller den ledande förmannen för en annan motsvarande förvaltningsenhet.

Ett utlåtande om de begränsningar vad skötseln av tjänstgöringsuppgifterna beträffar som vid hälsokontrollen har konstaterats i fråga om en person för vars hälsovård försvarsmakten ansvarar skall *tillställas* också chefen för grundenheten. *I fråga om dem som tjänstgör med stöd av värnpliktslagen och lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor kan de uppgifter som avses ovan sändas också till en sådan kommission som avses i 66 § förordningen angående tillämpning av värnpliktslagen (63/1951).*

Läkaren skall på den undersöktes begäran meddela om utlåtande som han givit om den undersökte.

tjänstgörings- eller tjänsteuppgifterna, *ska* läkaren *trots bestämmelserna* i de lagar som nämns i 9 a § utan dröjsmål *lämna* den militära myndighet som saken gäller ett utlåtande om slutsatserna av hälsokontrollen. *Den militära myndighet som avses här* är kommandören för truppförbandet eller den ledande förmannen för en annan motsvarande förvaltningsenhet.

Ett utlåtande om de begränsningar *som* gäller skötseln av tjänstgöringsuppgifterna och som vid hälsokontrollen har konstaterats i fråga om en person för vars hälsovård försvarsmakten ansvarar *ska* också *lämnas till* chefen för grundenheten.

Läkaren *ska* på den undersöktes begäran *delge den undersökte det* utlåtande som *läkaren* gett.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag**om ändring av 20 och 22 § i territorialövervakningslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i territorialövervakningslagen (755/2000) 20 och 22 §, av dem 20 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 589/2005, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

20 §

20 §

*Tillståndsmyndighet och tillståndsansökan**Tillståndsmyndighet och tillståndsansökan*

Ett ärende som gäller beviljande av tillstånd för verksamhet enligt 12—14 § handläggs och avgörs av huvudstaben. Ett ärende som gäller beviljande av tillstånd för verksamhet enligt 17 § handläggs och avgörs av ett truppförband vid försvarsmakten.

Ett ärende som gäller återkallande av tillstånd avgörs av huvudstaben.

Ett ärende som gäller beviljande eller återkallande av tillstånd för verksamhet som avses i 14 § 1 mom. 1 punkten och som bedrivs inom gränszonen handläggs och avgörs dock av gränsbevakningsväsendet.

Till ansökan skall fogas en utredning över verksamheten och den utrustning och de anordningar som används för den.

Om tillståndsmyndigheten *samt* om sökande av tillstånd *och* om sådana utredningar som är nödvändiga med tanke på tillståndsprövningen och som skall fogas till ansökan *samt* om tillståndets giltighet föreskrivs närmare genom förordning av statsrådet.

Ett ärende som gäller beviljande av tillstånd för verksamhet enligt 12—14 § handläggs och avgörs av huvudstaben. Ett ärende som gäller beviljande av tillstånd för verksamhet enligt 17 § handläggs och avgörs av *marinstaben*.

Ett ärende som gäller återkallande av tillstånd avgörs av huvudstaben.

Ett ärende som gäller beviljande eller återkallande av tillstånd för verksamhet som avses i 14 § 1 mom. 1 punkten och som bedrivs inom gränszonen handläggs och avgörs dock av gränsbevakningsväsendet.

Till ansökan *ska* fogas en utredning över verksamheten och den utrustning och de anordningar som används för den.

Närmare bestämmelser om tillståndsmyndigheten, om sökande av tillstånd, om *de* utredningar som är nödvändiga med tanke på tillståndsprövningen och som *ska* fogas till ansökan *och* om tillståndets giltighet *utfärdas genom* förordning av statsrådet.

22 §

22 §

*Ändringssökande**Ändringssökande*

I ett beslut av huvudstaben, staben för ett truppförband och staben för gränsbevakningsväsendet som gäller ett i detta kapitel avsett tillståndsärende får ändring sökas genom besvär enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ett beslut om återkallande av tillstånd iaktas trots att besvär har anförts, om inte be-

I ett beslut som huvudstaben, *marinstaben* eller staben för gränsbevakningsväsendet fattat i ett tillståndsärende *som avses i detta kapitel* får ändring sökas genom besvär enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ett beslut om återkallande av tillstånd iaktas *även om* besvär *anförs*, om inte besvärsmyndigheten förbjuder verkställigheten av

svärsmyndigheten förbjuder verkställigheten beslutet.
av beslutet.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Handläggningen av i 20 § 1 mom. avsedda
tillståndsärenden som före ikraftträdandet av
denna lag har inletts vid försvarsmaktens
truppförband överförs till marinstaben.*

7.

Lag

om ändring av 4 och 10 § i lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring (346/1997) 4 § 1 mom. och 10 § 1 mom., sådana de lyder i lag 902/2010, som följer:

Gällande lydelse

4 §

Verksamhet som är beroende av tillstånd

Produktion, förvärv, lagring och användning av kemikalier och utgångsämnen som finns upptagna på lista 1 i konventionens bilaga om kemikalier är tillåtet i Finland endast med tillstånd av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet, om den sammanlagda mängden av kemikalier på lista 1 överstiger 100 gram om året för varje verksamhetsidkare och anläggning. Införsel och leverans till finskt territorium av kemikalier och utgångsämnen på lista 1 är, oberoende av mängderna, tillåtet endast med tillstånd av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet. Sådant tillstånd krävs dock inte av institutet eller av Försvarsmaktens Tekniska Forskningsanstalt.

10 §

Import och export av kemikalier

De kemikalier och utgångsämnen som är upptagna på lista 1 eller 2 i konventionens bilaga om kemikalier får föras in endast från stater som är parter i konventionen. Detta förbud gäller dock inte prov som institutet eller Försvarsmaktens Tekniska Forskningsanstalt tar emot efter förhandskonsultation med utrikesministeriet för undersökningar som

Föreslagen lydelse

4 §

Verksamhet som är beroende av tillstånd

Produktion, förvärv, lagring och användning av kemikalier och utgångsämnen som finns upptagna på lista 1 i konventionens bilaga om kemikalier är tillåtet i Finland endast med tillstånd av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet, om den sammanlagda mängden av kemikalier på lista 1 överstiger 100 gram om året för varje verksamhetsidkare och anläggning. Införsel och leverans till finskt territorium av kemikalier och utgångsämnen på lista 1 är, oberoende av mängderna, tillåtet endast med tillstånd av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet. Sådant tillstånd krävs dock inte av institutet eller av Försvarsmaktens *forskningsanstalt*.

10 §

Import och export av kemikalier

De kemikalier och utgångsämnen som är upptagna på lista 1 eller 2 i konventionens bilaga om kemikalier får föras in endast från stater som är parter i konventionen. Detta förbud gäller dock inte prov som institutet eller Försvarsmaktens *forskningsanstalt* tar emot efter förhandskonsultation med utrikesministeriet för undersökningar som gäller

gäller verifikation av kemikalier som omfattas av tillämpningsområdet för konventionen. De kemikalier som är upptagna på lista 1 i bilagan om kemikalier får inte föras ut eller levereras till andra stater än de som är parter i konventionen. De kemikalier och utgångsämnen som är upptagna på lista 2 får inte föras ut eller levereras till andra stater än de som är parter i konventionen, med undantag för vad som bestäms i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (562/1996) och rådets förordning (EG) nr 428/2009 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export, överföring, förmedling och transitering av produkter med dubbla användningsområden.

verifikation av kemikalier som omfattas av tillämpningsområdet för konventionen. De kemikalier som är upptagna på lista 1 i bilagan om kemikalier får inte föras ut eller levereras till andra stater än de som är parter i konventionen. De kemikalier och utgångsämnen som är upptagna på lista 2 får inte föras ut eller levereras till andra stater än de som är parter i konventionen, med undantag för vad som bestäms i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (562/1996) och i rådets förordning (EG) nr 428/2009 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export, överföring, förmedling och transitering av produkter med dubbla användningsområden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag**om ändring av 79 § i gränsbevakningslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i gränsbevakningslagen (578/2005) 79 § 3 mom. som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

79 §

79 §

*Handräckning av försvarsmakten till gräns-
bevakningsväsendet*

*Handräckning av försvarsmakten till gräns-
bevakningsväsendet*

Handräckning begärs av staben för gränsbevakningsväsendet eller, i brådskande fall, av den förvaltningsenhet som behöver handräckning. Huvudstaben eller staben för marinen, flygvapnet eller försvarsområdet fattar beslut om att handräckning skall lämnas. I brådskande fall kan garnisonschefen eller truppavdelningens kommandör besluta att handräckning skall lämnas.

Handräckning begärs av staben för gränsbevakningsväsendet eller, i brådskande fall, av den förvaltningsenhet som behöver handräckning. Huvudstaben, *marinstaben*, *flygstaben* eller arméstaben fattar beslut om att handräckning *ska* lämnas. I brådskande fall får garnisonschefen eller *kommendören för ett truppförband* besluta att handräckning *ska* lämnas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag**om ändring av 11 § i militära rättegångslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i militära rättegångslagen (326/1983) 11 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1263/1992,
som följer:

Gällande lydelse

11 §

Militära ledamöter av underrätt och ett tillräckligt antal suppleanter för dem förordnas av hovrätten på framställning av kommendören för försvarsområdet.

Föreslagen lydelse

11 §

Militära ledamöter av underrätt och ett tillräckligt antal suppleanter för dem förordnas av hovrätten på framställning av kommendören för *armén*.

Denna lag träder i kraft den 20 .

1.

Republikens presidents förordning**om ändring av 16 § i republikens presidents förordning om militära grader, tjänstgöringsgrader och försvarsmaktens emblem**

I enlighet med republikens presidents beslut
ändras i republikens presidents förordning om militära grader, tjänstgöringsgrader och försvarsmaktens emblem (1490/2007) 16 §, sådan den lyder i förordning 1620/2009, som följer:

16 §

Behörighet att befordra till militär grad och att förläna tjänstgöringsgrad

Bestämmelser om behörigheten att befordra till officers och specialofficers militära grad samt vissa militära grader för institutofficerare samt att förläna en tjänstgöringsgrad som motsvarar generals militära grad finns i 40 § 1 mom. i lagen om försvarsmakten.

Tjänstgöringsgraderna för dem som tjänstgör som militärpräster eller militärtjänstemän förlänas av kommendören för försvarsmakten.

Personer som tjänstgör som underofficerare eller som underofficerare i visstidstjänst befordras till militärmästare och förlänas motsvarande tjänstgöringsgrad av chefen för huvudstaben, befordras till överfältväbel och överbåtsman och förlänas motsvarande tjänstgöringsgrad av kommendören för armén, flygvapnet eller marinen eller av försvarsmaktens personalchef. Kommendören för truppförbandet eller chefen för en annan förvaltningsenhet befordrar till fältväbel och båtsman samt lägre militära grader än dessa samt förlänar motsvarande tjänstgöringsgrad.

Civila personer som tjänstgör inom försvarsmakten befordras till militärmästare av chefen för huvudstaben och till överfältväbel och överbåtsman av kommendören för armén, marinen eller flygvapnet eller av försvarsmaktens personalchef. Till fältväbel och båtsman samt militära grader som är lägre än dessa befordrar kommendören för truppförbandet eller chefen för en annan förvaltningsenhet.

En tjänstgöringsgrad som avses i 12 § för en studerande vid Försvarshögskolan förlänas av chefen för Kadettskolan, Markstridskolan, Sjökrigsskolan eller Luftkrigsskolan.

De som hör till reserven och extra reserven befordras till militära grader för manskapet och underofficerare av chefen för en regionalbyrå. Till de militära grader som avses i 10 § 1 punkten och 11 § befordrar kommendören för truppförbandet eller chefen för en annan förvaltningsenhet.

Denna förordning träder i kraft den 20 .

2.

Republikens presidents förordning**om ändring av republikens presidents förordning om fördelningen av behörigheten i militära kommandomål**

I enlighet med republikens presidents beslut
upphävs i republikens presidents förordning om fördelningen av behörigheten i militära kommandomål (1089/2007) 6 §, samt
ändras 2 och 4 §, sådana de lyder i förordning 1619/2009, som följer:

2 §

Befälsförhållande

En krigsman som avses i 45 kap. 27 § i strafflagen (39/1889) är underställd sin militära förman i militära kommandomål.

Chefen för huvudstaben, kommendören för armén, kommendören för marinen, kommendören för flygvapnet och rektorn för Försvarshögskolan är i militära kommandomål direkt underställda kommendören för försvarsmakten.

Garnisonschefen, chefen för en militär inrättning, kommendören för ett truppförband och chefen för en annan förvaltningsenhet är i enlighet med sitt underordnade förhållande enligt 28 § 2 mom. i lagen om försvarsmakten (551/2007) i militära kommandomål underställd chefen för huvudstaben, kommen-

dören för armén, kommendören för marinen eller kommendören för flygvapnet.

4 §

Beslutanderätten för kommendören för en försvarsgren

Kommendören för armén, kommendören för marinen och kommendören för flygvapnet avgör de militära kommandomål som gäller militär verksamhet och förberedelser med tanke på undantagsförhållanden i sina respektive försvarsgrenar och i de förvaltningsenheter som är direkt underställda dem.

Denna förordning träder i kraft den 20 .

3.

Statsrådets förordning**om ändring av statsrådets förordning om försvarsmakten**

I enlighet med statsrådets beslut

ändras i statsrådets förordning om försvarsmakten (1319/2007) 2, 20 och 27 § som följer:

2 §

Huvudstabens uppgifter och sammansättning

Förutom vad som föreskrivs i 26 § i lagen om försvarsmakten har huvudstaben till uppgift att

1) planera och verkställa försvarsmaktens gemensamma operationer, samt

2) styra verksamheten vid försvarsgrenarna, Försvarshögskolan och sina underlydande inrättningar, och fördela de resurser som behövs för verksamheten.

Huvudstaben är uppdelad på avdelningar och vid behov på andra verksamhetsenheter för att huvudstabens uppgifter ska kunna skötas ändamålsenligt. Huvudstaben leds av chefen för huvudstaben. Avdelningarna leds av chefen för huvudstaben samt försvarsmaktens operationschef, personalchef, krigsekonomichef och strategichef, vilka tjänstgör som biträdande stabschefer.

20 §

Förordnande av tjänstemän till uppgifter

Tjänstemännen förordnas till sina uppgifter av den utnämmande myndigheten, dock så att

1) en officer som tjänstgör med militär- eller tjänstgöringsgraden överste, kommodor, överstelöjtnant eller kommandör, en specialofficer som tjänstgör i motsvarande militär- eller tjänstgöringsgrad för en specialofficer och kommandören för en truppenhet förordnas av kommandören för försvarsmakten,

2) en officer som tjänstgör med militär- eller tjänstgöringsgraden major eller kommandörkapten eller i lägre militär- och tjänstgö-

ringsgrader än dessa samt en specialofficer, institutofficer, reservofficer i visstidstjänst, underofficer och underofficer i visstidstjänst som tjänstgör i motsvarande militär- och tjänstgöringsgrad för specialofficer förordnas av den myndighet som avses i 15 § 2 mom. 5 punkten.

Om ett förordnande av tjänstemän som avses i 1 mom. 2 punkten eller i 15 § 2 mom. 5 punkten till en uppgift kräver förflyttning från ett truppförband eller en motsvarande administrativ enhet till en annan inom armén, marinen eller flygvapnet, ska beslutet om förordnande fattas av kommandören för armén, marinen eller flygvapnet.

Om ett förordnande av tjänstemän som avses i 1 mom. 2 punkten eller i 15 § 2 mom. 5 punkten till en uppgift kräver förflyttning från ett truppförband eller en motsvarande administrativ enhet till en annan inom Försvarsmaktens logistikverk, ska beslutet om förordnande fattas av direktören för Försvarsmaktens logistikverk.

Om ett förordnande av tjänstemän som avses i 1 mom. 2 punkten eller i 15 § 2 mom. 5 punkten till en uppgift kräver någon annan förflyttning inom försvarsmakten, ska beslutet om förordnande fattas av huvudstaben.

När det är nödvändigt för att uppgifterna ska kunna skötas på ett ändamålsenligt sätt kan en tjänsteman tillfälligt förordnas till någon annan uppgift än vad den sammansättning som avses i 29 § i lagen om försvarsmakten och i 6 § i denna förordning förutsätter.

Bestämmelser om förordnande till en uppgift inom militär krishantering finns i lagen om militär krishantering (211/2006).

27 §

Bevakning av statens intresse inom försvarsgrenarna, vid Försvarshögskolan och vid Försvarsmaktens logistikverk

Arméstaben, marinstaben och flygstaben har rätt att i ärenden som gäller deras försvarsgrenar vid domstolar och hos övriga myndigheter samt i inrättningar och sammanslutningar bevaka statens rätt och fördel

samt föra statens talan i sådana ärenden som gäller försvarsmakten och där en företrädare för försvarsministeriet eller huvudstaben inte gör det.

Sådan rätt som avses i 1 mom. har också Försvarshögskolan och Försvarsmaktens logistikverk i ärenden som gäller deras verksamhetsområden.

Denna förordning träder i kraft den 20 .

4.

Statsrådets förordning**om regionalbyråer**

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av 27 c § 2 mom. i lagen om försvarsmakten (551/2007), sådant det lyder i lag /20 :

1 §

Tillämpningsområde

För skötseln av de uppgifter som anges i lag är landet indelat i regionalbyråer och deras verksamhetsområden enligt vad som föreskrivs i denna förordning.

2 §

Regionalbyråer

Regionalbyråerna och deras verksamhetsområden är

1) Nylands regionalbyrå vars verksamhetsområde omfattar landskapet Nyland,

2) Sydvästra Finlands regionalbyrå vars verksamhetsområde omfattar landskapen Satakunta, Egentliga Finland och Åland,

3) Birkalands regionalbyrå vars verksamhetsområde omfattar landskapet Birkaland,

4) Tavastlands regionalbyrå vars verksamhetsområde omfattar landskapen Egentliga Tavastland och Päijänne-Tavastland,

5) Mellersta Finlands regionalbyrå vars verksamhetsområde omfattar landskapet Mellersta Finland,

6) Sydöstra Finlands regionalbyrå vars verksamhetsområde omfattar landskapen Södra Karelen och Kymmenedalen,

7) Södra Savolax regionalbyrå vars verksamhetsområde omfattar landskapet Södra Savolax,

8) Norra Savolax regionalbyrå vars verksamhetsområde omfattar landskapet Norra Savolax,

9) Norra Karelen regionalbyrå vars verksamhetsområde omfattar landskapet Norra Karelen,

10) Österbottens regionalbyrå vars verksamhetsområde omfattar landskapen Södra Österbotten, Mellersta Österbotten och Österbotten,

11) Norra Österbottens och Kajanalands regionalbyrå vars verksamhetsområde omfattar landskapen Norra Österbotten och Kajanaland,

12) Lapplands regionalbyrå vars verksamhetsområde omfattar landskapet Lappland.

3 §

Regionalbyråernas organisation

Vid regionalbyråerna kan finnas enheter för olika uppgiftsområden. Bestämmelser om enheterna ska finnas i regionalbyråernas arbetsordning. Vid en tvåspråkig regionalbyrå finns dock alltid en enhet för svenskspråkiga uppgifter och tjänster.

4 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 20 .
Genom denna förordning upphävs statsrådets förordning om indelning av landet i militärlän och regionalbyråer (961/2007).

5.

Statsrådets förordning**om ändring av förordningen om frivillig militärtjänst för kvinnor**

I enlighet med statsrådets beslut
upphävs i förordningen om frivillig militärtjänst för kvinnor (266/1995) 5 §, samt
ändras 1–4 §, av dem 2 § sådan den lyder delvis ändrad i förordning 376/2000, som följer:

1 §

Ansökan om frivillig militärtjänst för kvinnor (militärtjänst) görs vid en tidpunkt som fastställs av huvudstaben. Huvudstaben utser de truppförband vid vilka militärtjänsten fullgörs. Arméstaben fördelar kvoterna för förordnande till militärtjänst på regionalbyråerna.

2 §

Regionalbyrån sköter om de förfaranden som gäller ansökan om och uttagning till militärtjänst.

Till ansökan, som ska sändas till regionalbyrån, ska fogas de uppgifter som huvudstaben föreskriver.

3 §

För sökandena ordnas särskild uttagning inom respektive regionalbyrås verksamhetsområde. Till uttagning kallar regionalbyrån de sökande som på basis av ansökningarna uppfyller förutsättningarna för tjänstgöring. De som ansöker om tjänstgöring vid special-

trupp ska delta i uttagning som ordnas av specialtrupperna.

Vid uttagningen görs intervjuer och test som gäller tjänstedugligheten samt läkarundersökning i syfte att fastställa sökandenas tjänsteduglighet. Vid uttagningen ges dessutom information om försvarsmakten och om innehållet i militärtjänsten samt om den rättsliga ställningen för dem som antas till tjänstgöring.

4 §

Regionalbyrån fattar på basis av de utredningar som erhållits beslut om antagning till militärtjänst och tillställer bevisligen dem som antagits ett förordnande att träda i tjänst, av vilket ska framgå när och till vilket truppförband personen i fråga ska infinna sig för tjänstgöring.

Om ansökan har avslagits, ska sökanden informeras om beslutet.

Denna förordning träder i kraft den 20 .

6.

Statsrådets förordning**om ändring av förordningen om befrielse för Jehovas vittnen från fullgörandet av värnplikt i vissa fall**

I enlighet med statsrådets beslut

upphävs i förordningen om befrielse för Jehovas vittnen från fullgörandet av värnplikt i vissa fall (636/1986) 4 §, sådan den lyder delvis ändrad i förordning 1266/1992, samt *ändras* 1 och 2 § samt 7 § 3 mom., sådana de lyder delvis ändrade i förordning 1266/1992, som följer:

1 §

En värnpliktigs anmälan enligt 1 § i lagen om befrielse för Jehovas vittnen från fullgörandet av värnplikt i vissa fall (645/1985), nedan befrielselagen, om att allvarliga samvetsskäl, som grundar sig på religiös övertygelse, hindrar honom från att fullgöra sin värnplikt i vapentjänst eller i någon ersättande tjänstgöringsform, ska innefattas i eller fogas till den vid uppbådet till uppbådsnämnden gjorda ansökan, som avses i lagens 2 § 1 mom. Ansökan ska göras på en blankett vars formulär fastställs av huvudstaben, och till den ska såsom den utredning som avses i 2 § i befrielselagen fogas ett officiellt intyg, utfärdat högst två månader tidigare av religionssamfundet Jehovas vittnen eller en församling inom detta, över att den värnpliktige hör till nämnda religionssamfund.

Vad som i 1 mom. bestäms om ansökan och dess bilaga gäller också en ansökan som med stöd av 2 § 2 mom. i befrielselagen görs efter uppbådet. Ansökan ska dock i detta fall göras till regionalbyrån.

En värnpliktig, som är varaktigt bosatt utomlands, kan även lämna den ansökan som

avses i 1 och 2 mom. till Finlands ambassad eller konsulat.

2 §

Uppskov enligt 2 § i befrielselagen beviljas en värnpliktig första gången för en tid av högst tre år.

På ansökan som har gjorts före uppskovstidens utgång förlängs uppskovet genom beslut av regionalbyrån för en tid av högst tre år i sänder, fram till utgången av det år då sökanden fyller 28 år. Uppskovet beviljas räknat i kalenderår. I fråga om ansökan om uppskov gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som bestäms i 1 §.

7 §

Regionalbyrån ska tillställa de åklagarmyndigheter och verkställande myndigheter som saken gäller uppgifter om uppskov som beviljas en värnpliktig som avses i 11 § 2 och 3 mom. i befrielselagen och om hans befrielse från fullgörandet av värnplikt i fredstid.

Denna förordning träder i kraft den 20 .

7.

Statsrådets förordning**om ändring av förordningen om hälsovården inom försvarsmakten**

I enlighet med statsrådets beslut

ändras i förordningen om hälsovården inom försvarsmakten (371/1987) 2—4 §, av dem 3 och 4 § sådana de lyder i förordning 462/2005, som följer:

2 §

Försvarsmaktens logistikverk ordnar hälsovårdstjänsterna inom försvarsmakten garnisonsvis genom att antingen producera tjänsterna själv eller anskaffa dem hos en sådan tillhandahållare av tjänster som avses i 8 § i lagen om hälsovården inom försvarsmakten. Hälsovård ska ordnas även för tillfälligt samlade övningstrupper.

Vid Försvarsmaktens logistikverk ska det finnas en ansvarig läkare. Den ansvariga läkaren styr ordnandet av hälsovården inom försvarsmakten.

3 §

Verksamhetsenhet för hälsovården inom försvarsmakten är Centralen för militärmedicin som lyder under Försvarsmaktens logistikverk.

Försvarsmaktens logistikverk ska bedriva forskning kring och utveckla hälsovården inom försvarsmakten, fält- och skyddsmedicinen, tjänstedugligheten och säkerheten i tjänstgöringen samt sörja för utbildningen och försöksverksamheten på dessa områden och för bedömningen av de värnpliktigas och den avlönade personalens tjänsteduglighet. Dessutom är Försvarsmaktens logistikverk nationellt centrum för luftfartsmedicin och dykmedicin samt kompetenscentrum för

skyddsmedicin och miljöhälsa. Försvarsmaktens logistikverk ansvarar för ordnande av primärvård, företagshälsovård och specialiserad sjukvård inom försvarsmakten.

Hälsostationen är underställd Centralen för militärmedicin och leds av en allmänläkare och är verksamhetsställe för den lokala hälsovården vid garnisonen. Inom försvarsmakten kan det dessutom finnas tillfälliga vårdplatser.

4 §

Militärapoteken tillverkar, anskaffar, lagrar och levererar läkemedel och andra apoteksvaror som behövs för hälsovården inom försvarsmakten. Vid garnisonernas hälsostationer finns dessutom läkemedelscentraler och läkemedelsförråd, vilka övervakas av Militärapoteket.

Sjukvårdsmaterieldepåerna anskaffar, lagrar och levererar annat materiel som behövs för hälsovården inom försvarsmakten.

Genom försvarsmaktens beslut kan materiel som avses i 1 och 2 mom. levereras också till andra statliga förvaltningsenheter.

Denna förordning träder i kraft den 20 .

8.

Statsrådets förordning**om ändring av 4 § i statsrådets förordning om delegationen för frivilligt försvar**

I enlighet med statsrådets beslut
ändras i statsrådets förordning om delegationen för frivilligt försvar (960/2007) 4 § som följer:

4 §

tioner och i försvarsgrenarna tillsätta delegationer för särskilda verksamhetsområden.

*Regionala delegationer och delegationer för
särskilda verksamhetsområden*

Delegationen för frivilligt försvar kan för en tid som motsvarar dess egen mandattid i regionalbyråerna tillsätta regionala delega-

Denna förordning träder i kraft den 20 .

9.

Statsrådets förordning**om ändring av 9 och 10 § i statsrådets förordning om territorialövervakning**

I enlighet med statsrådets beslut
upphävs i statsrådets förordning om territorialövervakning (971/2000) 9 §, sådan den lyder
delvis ändrad i förordning 1038/2006, samt
ändras 10 § som följer:

10 §

Tillståndsansökan

Ansökan om tillstånd enligt 17 § 1 mom. i territorialövervakningslagen ska riktas till marinstaben och inlämnas senast sex dygn innan den verksamhet som avses i ansökan ska inledas enligt planerna. Ansökan görs på

en blankett vars formulär fastställs av huvudstaben.

En ansökan enligt 1 mom. kan även lämnas till en sjöbevakningssektion för vidare befordran till marinstaben.

Denna förordning träder i kraft den 20 .

10.

Statsrådets förordning

om upphävande av 2 § i statsrådets förordning om skyddsområden

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

Genom denna förordning upphävs 2 § i statsrådets förordning om skyddsområden (1125/2000), sådan paragrafen lyder i förordning 1039/2006. Denna förordning träder i kraft den 20 .

11.**Statsrådets förordning****om ändring av 2 § i förordningen om försvarsmaktens tillsynsmyndigheter enligt kemikalielagen**

I enlighet med statsrådets beslut
ändras i förordningen om försvarsmaktens tillsynsmyndigheter enligt kemikalielagen (469/1992) 2 § som följer:

2 §
Tillsynsmyndigheter inom försvarsmakten när det gäller kemikalielagen och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den är försvarsministeriet och huvudstaben. Den högsta ledningen och styrningen utövas av försvarsministeriet. Huvudstaben leder och övervakar inom försvars-

makten iakttagandet av kemikalielagen och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Denna förordning träder i kraft den 20 .

12.

Statsrådets förordning**om ändring av 2 § i militära rättegångsförordningen**

I enlighet med statsrådets beslut
ändras i militära rättegångsförordningen (964/1983) 2 §, sådan den lyder delvis ändrad i förordning 1267/1992, som följer:

2 §

Kommendören för armén ska i god tid underrätta hovrätten om utgången av mandatperioden för en militär ledamot av en sådan allmän underrätt inom hovrättens domkrets som handlägger militära rättegångsärenden samt om att ledamotens tjänstgöringsförhållande upphör eller om att ledamoten övergår till tjänstgöring utanför domstolens domkrets. Kommendören för armén ska samtidigt

göra framställning om förordnande av en ny militär ledamot eller en suppleant.

Försvarsministeriet ska till justitieministeriet för framställning till högsta domstolen göra en anmälan, som motsvarar den anmälan som avses i 1 mom., samt framlägga förslag till en militär ledamot av en hovrätt eller en suppleant.

Denna förordning träder i kraft den 20 .

13.**Försvarsministeriets förordning**

om upphävande av 8 § i försvarsministeriets förordning om de förmåner som avses i värnpliktslagen och i lagen om hälsovården inom försvarsmakten

I enlighet med försvarsministeriets beslut föreskrivs:

1 §	2 §
Genom denna förordning upphävs 8 § i försvarsministeriets förordning om de förmåner som avses i värnpliktslagen och i lagen om hälsovården inom försvarsmakten (1444/2007).	Denna förordning träder i kraft den 20 .

14.

Försvarsministeriets förordning

om ändring av 2 § i försvarsministeriets förordning om militära explosiva varor

I enlighet med försvarsministeriets beslut
ändras i försvarsministeriets förordning om militära explosiva varor (772/2009) 2 § som följer:

2 §

Försvarsförvaltningens myndigheter

Försvarsministeriet ansvarar för den högsta ledningen och den högsta styrningen av de ärenden som gäller militära explosiva varor. Huvudstaben leder och övervakar inom försvarsförvaltningen de ärenden som gäller militära explosiva varor.

Huvudstabens tekniska besiktningsavdelning sörjer för de uppgifter som gäller explosiva varor och som enligt kemikaliesäkerhetslagen ska skötas av Säkerhetsteknikcentralen, om inte något annat föreskrivs nedan.

Vid huvudstaben finns en nationellt ansvarig part (National Authority) som svarar för

bedömningen av militära explosiva varors överensstämmelse med kraven. Den nationellt ansvariga parten sörjer för de uppgifter som avses i 102 § i kemikaliesäkerhetslagen och som ska skötas av ett besiktningsorgan och anknyter till visande av överensstämmelse med kraven.

Staberna för försvarsgrenarna och Försvarsmaktens logistikverk sköter de uppgifter som enligt kemikaliesäkerhetslagen ska skötas av verksamhetsutövaren. Truppförbanden sköter de uppgifter som anknyter till den lagring som truppförbanden ansvarar för.

Denna förordning träder i kraft den 20 .
